

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Національний університет кораблебудування імені адмірала Макарова

Навчально-науковий інститут комп'ютерних наук та управління проєктами
Кафедра інформаційних управляючих систем та технологій

"Допущений до захисту"

Завідувач кафедри ІУСТ

к.т.н, доц. Михелєв І.Л.

" ____ " _____ 2025 р.

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на здобуття ступеня вищої освіти "магістр"

на тему:

Дослідження методів Machine Learning для прогнозування вартості та
розробка інформаційної системи для оцінки оренди житлових приміщень.

Виконав: студент групи 6141 м

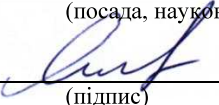

Жевак О. О.

Керівник роботи:

доцент кафедри ІУСТ, к.т.н.,

(посада, науковий ступінь вчене звання)

Михелєв І.Л.

м. Миколаїв – 2025 р.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Національний університет кораблебудування імені адмірала Макарова

Навчально-науковий інститут комп'ютерних наук та управління проєктами
Кафедра інформаційних управляючих систем та технологій

Спеціальність 122 "Комп'ютерні науки"

Освітня програма "Комп'ютерні науки"

"ЗАТВЕРДЖУЮ"

Гарант освітньої програми

В. Ажищев

к.т.н, доц. Ажищев В.Ф.

" ____ " ____ 2025 р.

ЗАВДАННЯ

НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ

на здобуття ступеня вищої освіти "магістр"

Студенту Жеваку Олександровичу

(прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема роботи:

Дослідження методів Machine Learning для прогнозування вартості та розробка інформаційної системи для оцінки оренди житлових приміщень.

Керівник роботи:

Михелєв Ігор Леонідович

Затверджені наказом ректора № 1355-уч. від "14" листопада 2025 року.

2. Термін подання роботи: 15 грудня 2025 р.

3. Вихідні дані до проєкту (роботи) ДСТУ щодо обробки інформації, літературні джерела, технічна документація на існуючі аналоги систем,

4. Перелік питань, що належать до розробки (найменування розділів)

5. Перелік презентаційних матеріалів

1. Об'єкт дослідження.
2. Візуалізації моделей машинного навчання
3. Інформаційне забезпечення
4. Математичне забезпечення
5. Реалізація проекту

6. Консультанти розділів роботи

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв
1	к.т.н., доцент Михелєв І. Л.	05.09.2024	22.12.2024
2	к.т.н., доцент Михелєв І. Л.	23.12.2024	15.06.2025
3	к.т.н., доцент Михелєв І. Л.	15.06.2025	25.09.2025
4	к.т.н., доцент Михелєв І. Л.	25.09.2025	14.11.2025
5	к.т.н., доцент Михелєв І. Л.	25.09.2025	14.11.2025
6	к.т.н., доцент Михелєв І. Л.	25.09.2025	14.11.2025

7. Дата видачі завдання 05 вересня 2024 р.

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів дипломного проекту (роботи)	Строк виконання етапів роботи	Примітка
1	Дослідження та аналіз предметної галузі	22.12.2024	
2	Розробка концепції	15.03.2025	
3	Розділ з розробки проектних рішень по системі (та її частинах)	15.06.2025	
4	Реалізація проекту та розробка робочої документації	25.09.2025	
5	Обчислення економічної ефективності	14.11.2025	

6	Вирішення питань охорони праці та навколишнього середовища	14.11.2025	
7	Оформлення пояснювальної записки	14.11.2025	
8	Подання магістерської роботи на перевірку на плагіат	16.11.2025	
9	Подання магістерської роботи рецензенту	20.11.2025	
10	Подання магістерської роботи на державний захист	15.12.2025	

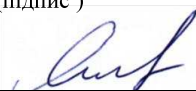
Студент

(підпис)

Жевак О. О.

(ПБ)

Керівник роботи

(підпис)

Михелєв І. Л.

(ПБ)

Анотація

Кваліфікаційна робота: “Дослідження методів Machine Learning для прогнозування вартості та розробка інформаційної системи для оцінки оренди житлових приміщень.” має об’єм 59 сторінок, містить розділи - 4, малюнки - 26, використані джерела – 23.

Об’єкт – організація що надає послуги з оренди.

Предмет – процес пошуку та здачі в оренду орендних приміщень.

Задача – розробка інформаційної системи.

Мета – підвищення ефективності процесу оренди житлових приміщень за рахунок впровадження інтелектуальних механізмів аналізу та прогнозування ринкової вартості оренди.

Актуальність – попит на ринку систем для цих задач на сьогодні великий.

Новизна – створення сучасної та якісної системи, що забезпечує покращення ефективності процесу оренди за рахунок використання сучасних технологій.

Результатом проекту є створення інформаційної системи, яка автоматизує процеси оренди житлових приміщень, забезпечуючи зручний інтерфейс для користувачів та високу ефективність управління даними. Ця система дозволяє орендодавцям розміщувати оголошення про оренду, а орендарям – знаходити необхідне житло, бронювати його та керувати орендою онлайн.

Ключові слова: оренда, житло, інформаційна система, бронювання, веб-додаток, бази даних, алгоритм, блок-схема, технології.

Annotation

The qualification work titled "D Research of Machine Learning methods for price prediction and development of an information system for evaluating residential rental costs." is 59 pages long, includes 4 sections, 26 figures, and references 23 sources.

Object: An organization providing rental services.

Subject: The process of searching and renting residential properties.

Task: Development of the information system.

Goal: Improving the efficiency of the residential rental process and convenience for users.

Relevance: There is a high demand in the market for systems designed for these tasks today.

Novelty: Creating a modern and high-quality system that improves the efficiency of the rental process through the use of modern technologies.

The result of the project is the creation of an information system that automates the processes of residential rental, providing a convenient interface for users and high efficiency in data management. This system allows landlords to post rental listings and tenants to find the necessary housing, book it, and manage the rental online.

Keywords: rental, housing, information system, booking, web application, databases, algorithm, flowchart, technologies.

Зміст

Вступ.....	9
РОЗДІЛ 1 Теоретичні основи прогнозування вартості оренди житла та аналіз існуючих інформаційних систем	12
1.1 Сучасні підходи до прогнозування вартості оренди житла.....	12
1.2 Аналіз наявних інформаційних систем для оренди житла та визначення їхніх обмежень	15
1.3 Порівняння методів машинного навчання для прогнозування вартості оренди житла.....	20
РОЗДІЛ 2 Розробка технічного проекту інформаційної системи.....	27
2.1 Рішення по інформаційному забезпеченню	27
2.1.1 Розробка концептуальної моделі даних.....	30
2.1.2 Розробка логічної моделі даних.....	31
2.1.3 Розробка фізичної моделі даних.....	33
2.2 Рішення по математичному забезпеченню.....	34
2.3 Рішення по програмному забезпеченню.....	38
2.3.1 База даних	38
2.3.2 Серверна частина	39
2.3.3 Клієнтська частина.....	40
2.4 Рішення по технічному забезпеченню	43
РОЗДІЛ 3 Реалізація проекту інформаційної системи.....	45
РОЗДІЛ 4 Розрахунок економічної ефективності впровадження інформаційної системи.....	49
4.1 Основні статті економічного ефекту.....	50
4.2 Розрахунок економічного ефекту	51
РОЗДІЛ 5 Охорона праці та техніка безпеки.....	53
5.1 Вимоги до умов праці в офісних приміщеннях	53
5.2 Пожежна безпека.....	54
5.3 Профілактика професійних захворювань	54
5.4 Робота за комп'ютером	55
РОЗДІЛ 6 Охорона навколишнього середовища.....	55
6.1 Позитивний вплив інформаційної системи на довкілля	56
6.2 Потенційні екологічні ризики та їх мінімізація	56
ВИСНОВКИ	58

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	59
ДОДАТОК А.....	61
ДОДАТОК Б.....	65

Вступ

Кваліфікаційна робота виконана за темою **“Дослідження методів Machine Learning для прогнозування вартості та розробка інформаційної системи для оцінки оренди житлових приміщень.”**.

Актуальність теми дипломної роботи полягає у зростаючому попиті на сучасні програмні продукти для оренди житлових приміщень, а також у необхідності впровадження інтелектуальних механізмів аналізу та прогнозування ринкової вартості оренди. Сучасний ринок нерухомості є динамічним, тому користувачам та власникам житла потрібні інструменти, які дозволяють не лише здійснювати пошук і бронювання, а й отримувати прогнозовану інформацію щодо оптимальної вартості оренди, виходячи з ринкових тенденцій, локації та характеристик об'єкта.

Об'єктом проектування є організація, що надає послуги з оренди житлових приміщень.

Предметом проектування є процеси пошуку, бронювання та розміщення оголошень про оренду житла, а також процеси прогнозування орендної вартості на основі даних.

Метою проектування є створення інформаційної системи, що підвищить ефективність процесу оренди житлових приміщень, забезпечить зручність користування та інтегруватиме інтелектуальний модуль прогнозування вартості оренди за допомогою сучасних методів машинного навчання.

Задача кваліфікаційної роботи полягає у реалізації програмної системи відповідно до поставленої мети, включаючи розробку моделі

прогнозування, побудову бази даних, архітектури програмного забезпечення та функціональних модулів.

У **першому розділі** проведено аналіз предметної області та розроблено концепцію інформаційної системи. Визначено основні функціональні вимоги, здійснено огляд існуючих аналогів на ринку та проаналізовано методи машинного навчання, що можуть бути використані для прогнозування вартості оренди. На основі вимог сформовано концептуальну модель системи.

У **другому розділі** представлено технічний проєкт інформаційної системи. Наведені загальносистемні рішення щодо реалізації функціоналу. У частині інформаційного забезпечення описані концептуальна, логічна та фізична моделі бази даних. У математичному забезпеченні проведено аналіз та обґрунтування вибору алгоритмів прогнозування (регресійні моделі, деревоподібні методи, ансамблеві моделі тощо) та способу інтеграції прогнозної підсистеми в загальну архітектуру. У програмному забезпеченні докладно розглянуті технології та інструменти, використані для розробки. У технічному забезпеченні наведені характеристики пристроїв користувачів і вимоги до середовища експлуатації.

У **третьому розділі** представлені інструктивно-методичні матеріали, інтерфейси та опис доступних операцій для користувачів системи.

У **четвертому розділі** розглянуто питання охорони праці та техніки безпеки, пов'язані з експлуатацією інформаційної системи.

Новизна роботи полягає у поєднанні класичної системи оренди житлових приміщень із модулем прогнозування вартості оренди, що реалізований на основі сучасних методів машинного навчання. Це дозволяє

користувачам приймати обґрунтовані рішення щодо вартості оренди та підвищує ефективність та конкурентоспроможність системи.

РОЗДІЛ 1 Теоретичні основи прогнозування вартості оренди житла та аналіз існуючих інформаційних систем

1.1 Сучасні підходи до прогнозування вартості оренди житла

Предметом даного дослідження є процес оренди житлових приміщень, а також управління цим процесом в організації, що спеціалізується на наданні таких послуг.

Організація має таку структуру управління: на керівній позиції знаходиться директор, під його керівництвом працюють відділи з реклами, продажу, обслуговування клієнтів та бухгалтерії [1].

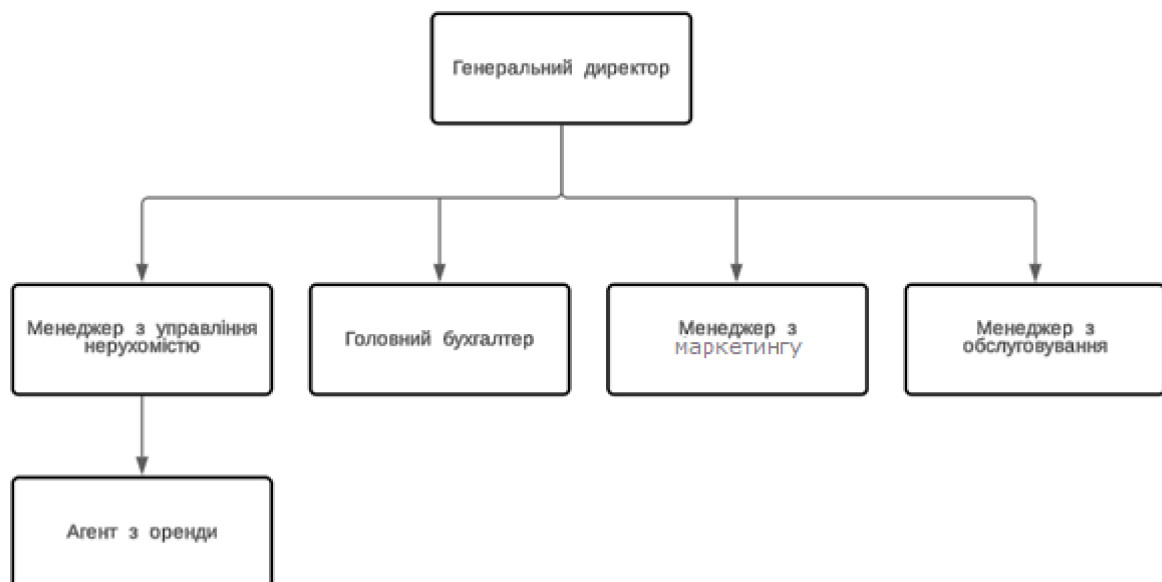

Рисунок 1.1 - Система управління організації

Організація спеціалізується на наданні послуг з пошуку оренди житлових приміщень. Її основними напрямками діяльності є здійснення пошуку клієнтів для оренди, укладання договорів оренди, обслуговування клієнтів та вирішення поточних питань, пов'язаних з орендою [2].

Оскільки існуюча система управління орендою не забезпечує ефективної комунікації та взаємодії між відділами, виникає потреба в розробці

застосування, який полегшить взаємодію з клієнтами та покращить ефективність управління процесом пошуку оренди.

Сегмент оренди житлової нерухомості останніми роками зазнає суттєвих трансформацій, обумовлених як глобальними економічними процесами, так і розвитком цифрових технологій. Зростання мобільності населення, поява нових моделей зайнятості (зокрема віддаленої), активізація короткострокової оренди та стрімкий розвиток онлайн-платформ спричинили значну потребу у точних та адаптивних механізмах прогнозування вартості оренди.

Вартість оренди формується під впливом багатьох факторів, серед яких ключовими є: місце розташування, транспортна доступність, стан та площа житла, наявність меблів та побутової техніки, інфраструктурне оточення, рівень криміногенності району, сезонність попиту, рівень конкуренції на ринку та інші. Класичні методи оцінювання часто не здатні врахувати нелінійні взаємозв'язки між цими характеристиками, що робить актуальними алгоритми машинного навчання.

Загалом сучасні підходи можна умовно поділити на три групи: статистичні моделі, методи машинного навчання та моделі глибинного навчання. Статистичні моделі, такі як множинна лінійна регресія, забезпечують базову інтерпретованість, але часто виявляються недостатніми у випадках складних залежностей. Методи машинного навчання — дерева рішень, Random Forest, Gradient Boosting, KNN — здатні краще адаптуватися до ринку, хоча поступаються у прозорості роботи. Глибинні нейронні мережі забезпечують високу точність, але потребують великих вибірок і менш інтерпретовані.

Сучасні підходи до прогнозування вартості житла також охоплюють методи, що поєднують класичні статистичні моделі та моделі машинного навчання. Наприклад, використання регуляризаційних методів, таких як Lasso та Ridge регресія, дозволяє зменшити переобучення моделі, одночасно підвищуючи її інтерпретованість. Ці методи особливо ефективні у випадках, коли спостерігається велика кількість вхідних ознак, а також наявність взаємозалежності між ними.

Ще одним важливим аспектом є просторово-часові моделі, які враховують зміну ринкової вартості залежно від сезону або динаміки попиту в окремих районах. Для таких задач використовуються методи просторової регресії, такі як SAR (Spatial Autoregressive model) та GWR (Geographically Weighted Regression). Ці моделі дозволяють інтегрувати географічні координати без втрати якості прогнозування.

Важливо також врахувати автоматизацію процесу обробки оголошень. Використання NLP (Natural Language Processing) дозволяє аналізувати опис квартири, виділяти ключові характеристики, оцінювати якість ремонту та знаходити ознаки, які не представлені у табличних даних. Це значно підвищує точність моделі в умовах ринку, де інформація нерідко неповна або суб'єктивна.

Таким чином, вибір оптимального методу прогнозування залежить від доступності даних, необхідного рівня інтерпретованості та вимог до точності моделі.

1.2 Аналіз наявних інформаційних систем для оренди житла та визначення їхніх обмежень

Протягом останнього десятиліття ринок онлайн-платформ для оренди житла значно виріс. Серед найпопулярніших міжнародних сервісів — Airbnb, Booking, Zillow, RentHop, Realtor, а серед українських — OLX Недухомість, RIA, ЛУН. Незважаючи на схожість загальної функціональності, кожен з цих сервісів має власні обмеження, які відкривають простір для створення покращених рішень.

Аналіз Airbnb

Airbnb забезпечує розвинену екосистему пошуку та бронювання житла для короткострокової оренди, однак сервіс не пропонує точного прогнозування ринкової ціни. Існує можливість встановлення рекомендованої вартості на основі їхніх внутрішніх моделей, проте ці моделі закриті, їхня робота не пояснена та не адаптована до локальних довгострокових ринків. Крім того, Airbnb більше орієнтований на короткострокові поїздки і туристичний сегмент, через що його алгоритми не оптимізовані для тривалої оренди.

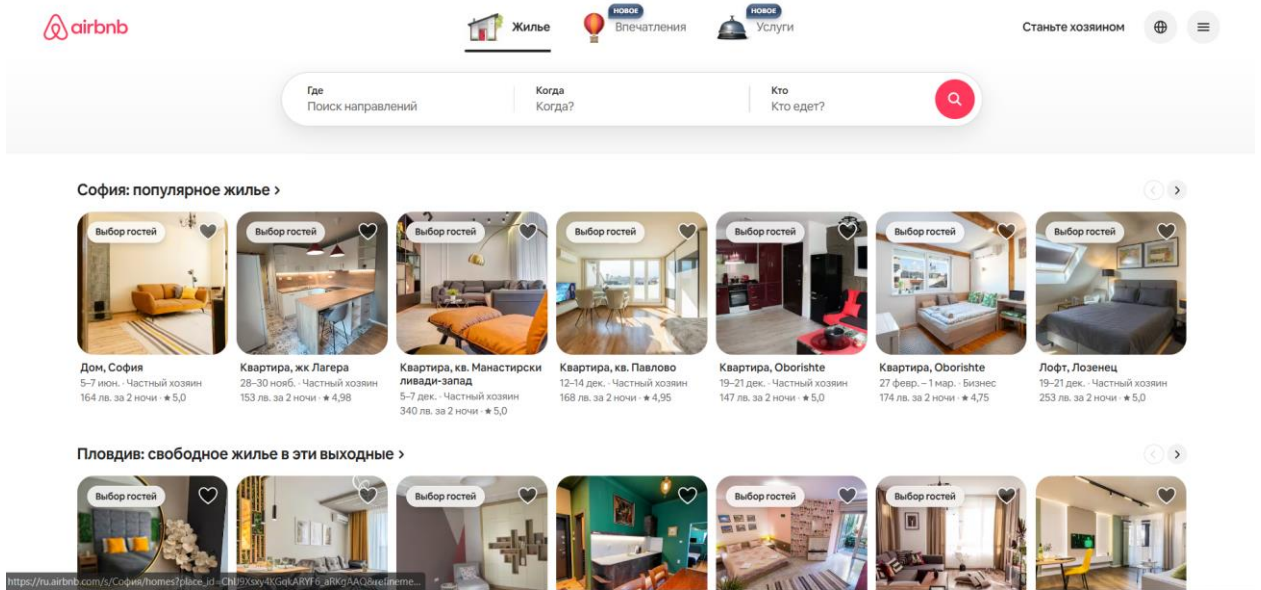

Рисунок 1.2 - Головна сторінка Airbnb

Аналіз Zillow

Платформа Zillow використовує власну модель Zestimate, яка прогнозує ринкову вартість житла, однак вона здебільшого орієнтована на продаж, а не на оренду. Доступ до детальної логіки роботи моделі обмежений, а точність прогнозів у деяких регіонах часто критикується. Крім того, Zillow практично не охоплює європейські та українські ринки, що робить його цінність локально обмеженою.

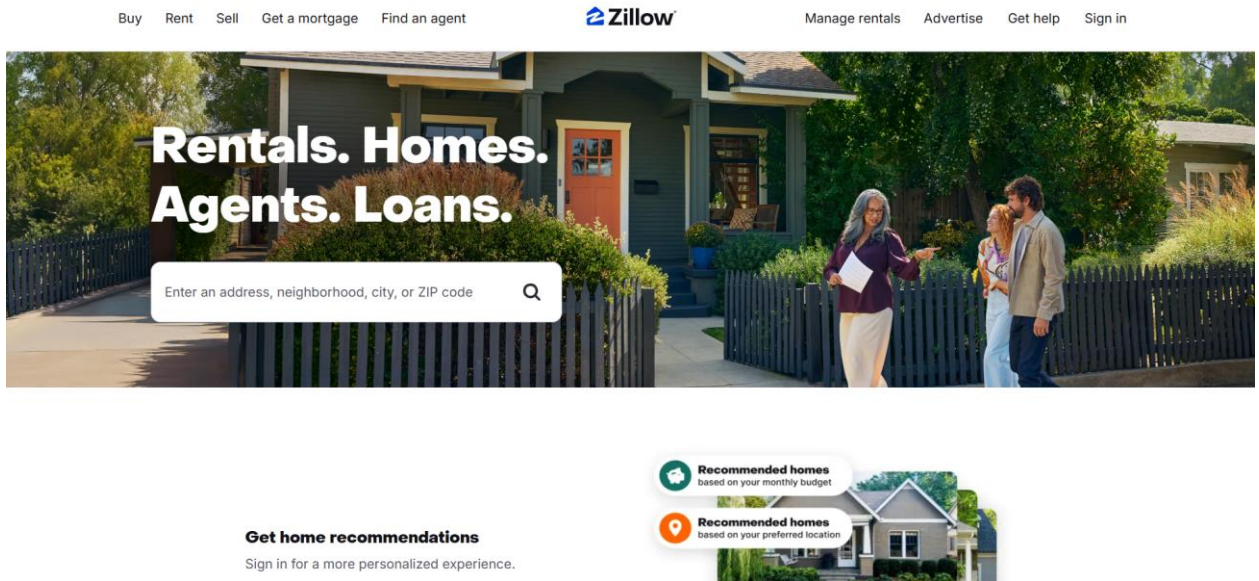

Рисунок 1.3 - Головна сторінка Zillow

Аналіз OLX Нерухомість

OLX є популярною платформою оголошень, проте його можливості у сфері прогнозування вартості мінімальні. Користувачі орієнтуються на середні ціни, наведені вручну або сторонніми аналітичними сервісами. OLX не надає автоматичних рекомендацій щодо оптимальної орендної ціни та не пропонує аналітичних інструментів для оцінки ринку.

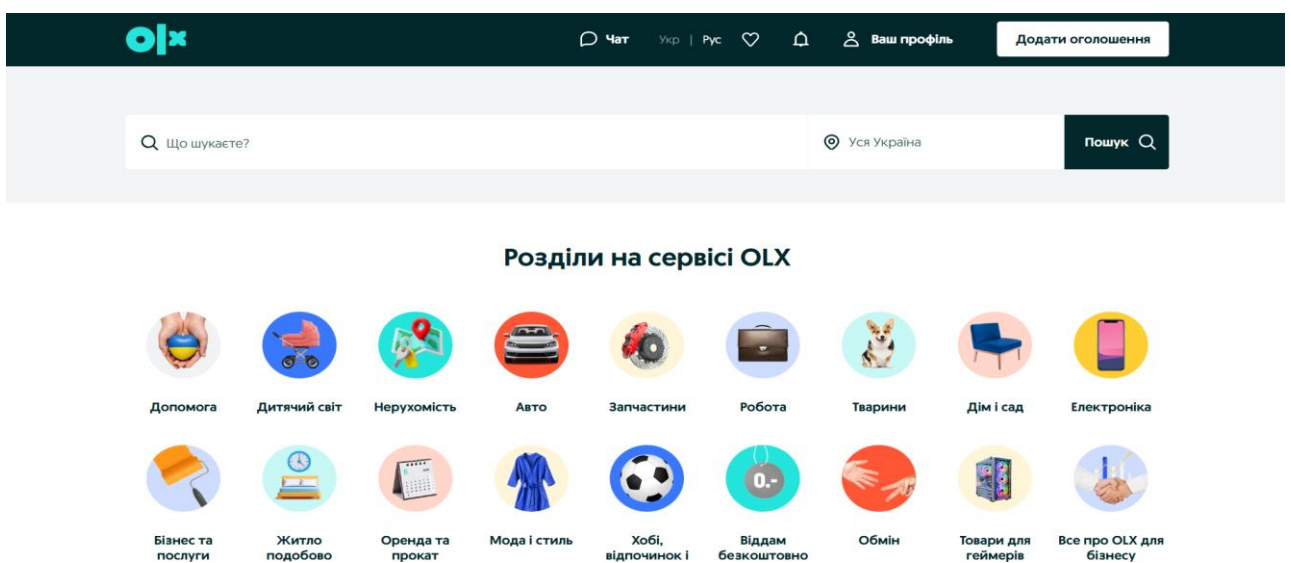

Рисунок 1.4 - Головна сторінка OLX

Аналіз ЛУН

ЛУН є одним із небагатьох українських сервісів, що має певні аналітичні можливості: середню ціну по районах, динаміку змін, графіки вартості. Проте він не забезпечує персоналізованих прогнозів для окремої квартири та не надає моделей машинного навчання, які могли б автоматично визначати оптимальну ринкову ціну. Крім того, сервіс орієнтований більше на продаж, ніж на довгострокову оренду.

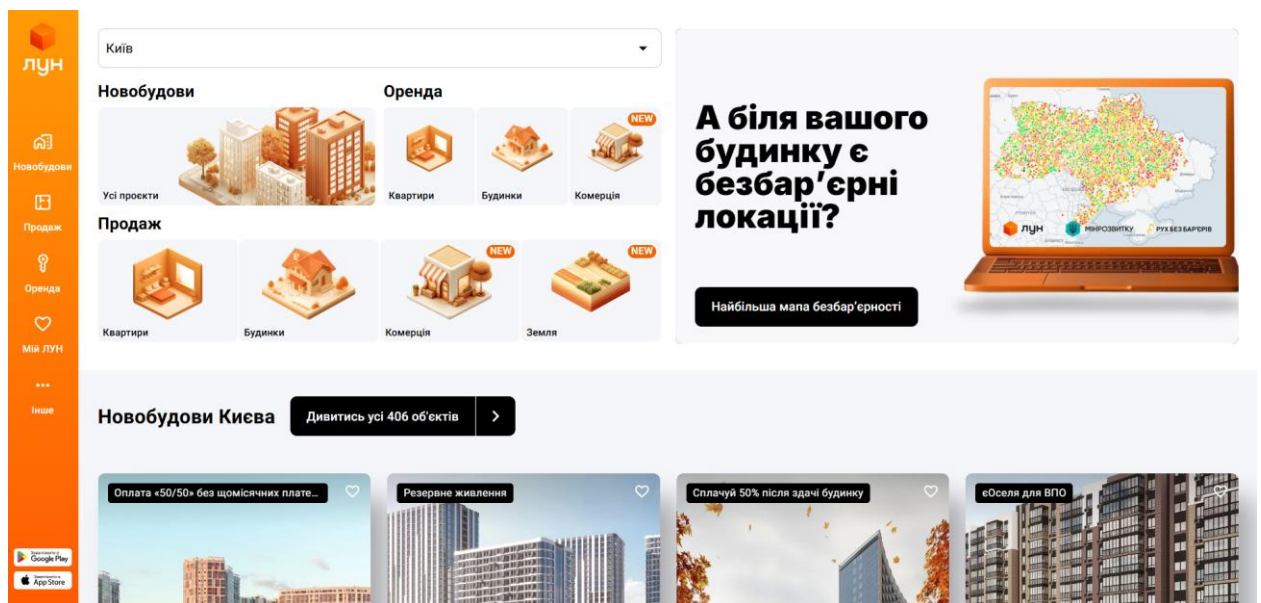

Рисунок 1.5 - Головна сторінка ЛУН

Основні недоліки існуючих платформ

- **Відсутність персоналізованого прогнозування** вартості оренди з урахуванням конкретних характеристик об'єкта.
- **Немає прозорих моделей**, які дозволяють користувачу зрозуміти, чому саме така ціна рекомендована.
- **Відсутність локальних адаптивних алгоритмів**, які могли б враховувати ринкові зміни в конкретному місті або районі.

- **Недостатність аналітики** для власників нерухомості — більшість сервісів лише відображає список оголошень.
- **Не використовуються ML-методи** для оцінки об'єктів у реальному часі.

Більшість існуючих платформ для оренди житла зосереджені на відображенні оголошень, але майже не надають інтерактивної аналітики. Наприклад, дуже рідко зустрічаються сервіси, що дозволяють проаналізувати зміну орендної ставки конкретного об'єкта в залежності від часу або порівняти його вартість із аналогічними об'єктами на ринку. Відсутність таких інструментів змушує користувачів здійснювати порівняння вручну.

Сучасні сервіси також не пропонують персоналізовані рекомендації для власників, наприклад щодо того, які характеристики покращити для підвищення орендної ставки. Інформаційні системи наступного покоління можуть інтегрувати модулі аналізу ринку, системи рекомендацій та візуалізаційні панелі (дашборди), які дозволяють користувачу швидко зорієнтуватися у ситуації на ринку.

З технічної точки зору, більшість платформ не використовує графові структури для аналізу взаємозв'язків між об'єктами. Графові нейронні мережі (GNN) могли б застосовуватися для виявлення схожих районів або залежностей між транспортними вузлами та динамікою вартості оренди.

Щодо зображень та схем: сучасні системи майже не застосовують комп'ютерний зір для оцінки стану квартири за фотографіями. Це є суттєвим недоліком, адже стан ремонту, меблів та освітлення сильно впливає на вартість, але часто не може бути точно описаний у тексті. Використання CNN (Convolutional Neural Networks) могло б вирішити цю проблему.

Таким чином, ринок потребує системи, яка поєднує зручність пошуку житла з інтелектуальними механізмами прогнозування вартості та наданням рекомендацій на основі машинного навчання.

1.3 Порівняння методів машинного навчання для прогнозування вартості оренди житла

Для створення ефективної системи прогнозування вартості оренди житла необхідно провести детальне порівняння різних алгоритмів машинного навчання, щоб визначити найбільш придатний метод для конкретної предметної області. Прогнозування вартості оренди є складною задачею регресії, оскільки на ринкову ціну впливає безліч факторів: площа квартири, розташування, наявність ремонту та меблів, близькість до транспортних вузлів, сезонність та інші. У цьому контексті доцільно розглянути такі популярні моделі: **Лінійна регресія, Random Forest, Gradient Boosting (XGBoost/LightGBM) та K-Nearest Neighbors (KNN)**.

1. Лінійна регресія

Лінійна регресія є класичною моделлю регресії, яка передбачає лінійну залежність між набором вхідних ознак та цільовою змінною. Математично вона описується рівнянням:

$$y = \beta_0 + \beta_1 x_1 + \beta_2 x_2 + \dots + \beta_n x_n + \epsilon = \beta_0 + \beta_1 x_1 + \beta_2 x_2 + \dots + \beta_n x_n + \epsilon$$

де y — прогнозована вартість, $x_1, x_2, \dots, x_n$ — ознаки, $\beta_0, \beta_1, \beta_2, \dots, \beta_n$ — коефіцієнти моделі, ϵ — випадкова похибка.

Лінійна регресія є простою у реалізації та високоефективною для швидкого отримання базових прогнозів. Вона широко застосовується як еталон для порівняння з більш складними моделями.

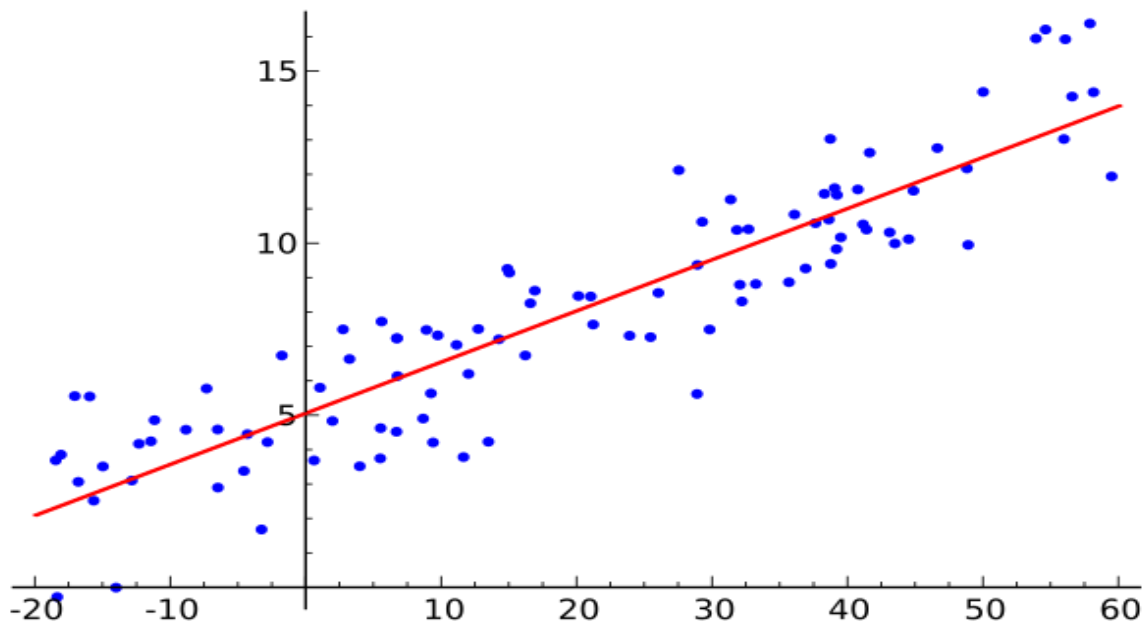

Рисунок 1.6 - Візуалізація моделі лінійної регресії

Переваги:

- Прозорість моделі — легко інтерпретувати вплив кожної ознаки на прогноз.
- Швидкість навчання та прогнозування.
- Простота реалізації навіть на великих наборах даних.

Недоліки:

- Не здатна моделювати складні нелінійні залежності, характерні для ринку нерухомості.
- Чутливість до мультиколінеарності між ознаками.
- Обмежена точність у випадках, коли взаємодії між факторами мають складний характер.

2. Random Forest Regression

Random Forest є ансамблевим методом, який об'єднує велику кількість дерев рішень. Кожне дерево навчається на випадковій підмножині даних і ознак. Прогноз моделі визначається середнім значенням прогнозів усіх дерев.

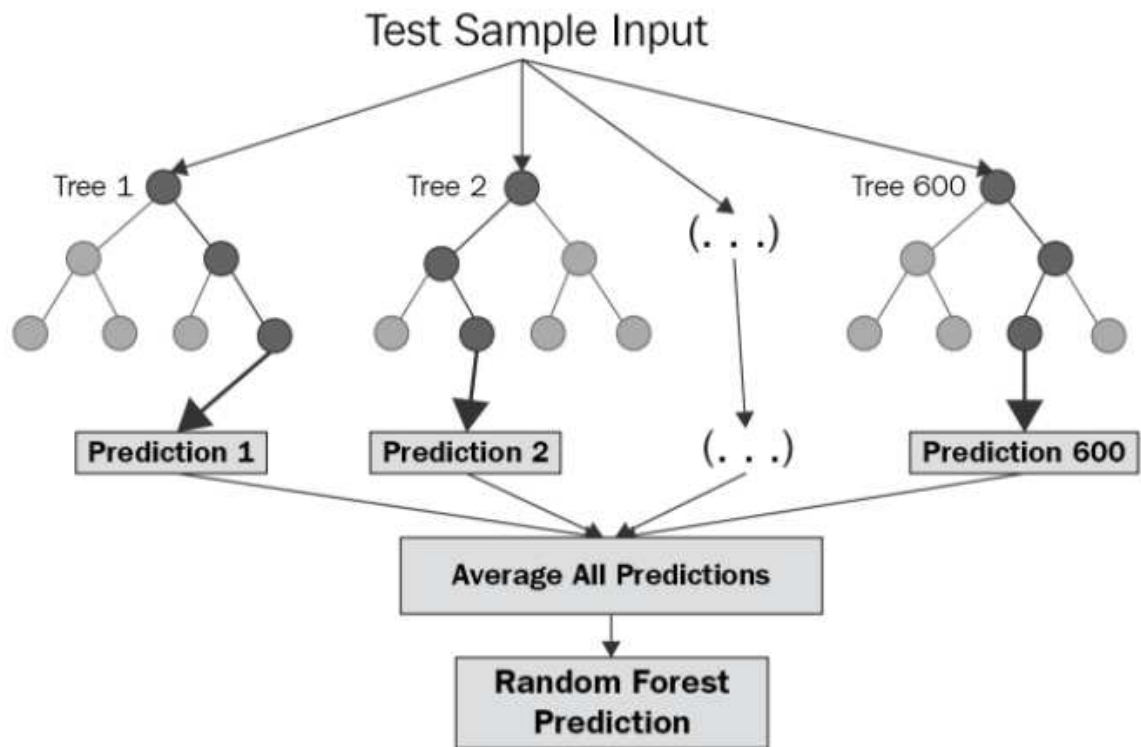

Рисунок 1.7 - Візуалізація моделі Random Forest Regression

Переваги:

- Можливість моделювати складні та нелінійні залежності.
- Висока стійкість до шуму та викидів у даних.
- Автоматична оцінка важливості ознак.
- Мінімальна підгонка параметрів для досягнення стабільних результатів.

Недоліки:

- Менша інтерпретованість порівняно з лінійною регресією.

- Витратність за ресурсами при великих наборах даних.
- Може поступатися точності бустинговим моделям при тонких нюансах ринку.

3. Gradient Boosting (XGBoost / LightGBM)

Gradient Boosting — це послідовний ансамбль дерев, де кожне наступне дерево навчається на залишкових помилках попереднього. Алгоритм ефективно зменшує похибку і часто показує найвищу точність серед регресійних моделей.

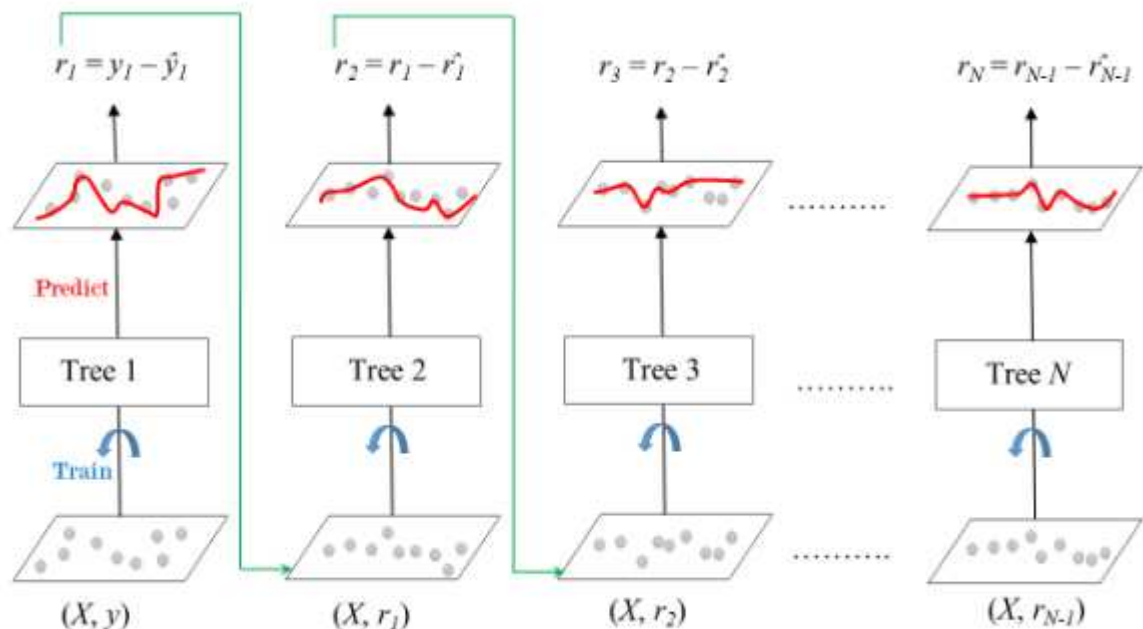

Рисунок 1.8 - Візуалізація моделі Gradient Boosting

Переваги:

- Висока точність та гнучкість.
- Добре працює з великими обсягами даних.
- Підтримка роботи з пропущеними значеннями та категоріальними ознаками.

- Можливість налаштування функції втрат та регуляризації.

Недоліки:

- Необхідність тонкого налаштування гіперпараметрів.
- Може переобучатися при недостатньому контролі.
- Складність інтерпретації результатів без додаткових інструментів.

4. K-Nearest Neighbors (KNN)

Метод KNN прогнозує значення на основі найближчих сусідів у просторі ознак. Значення прогнозу визначається середнім значенням k найближчих об'єктів.

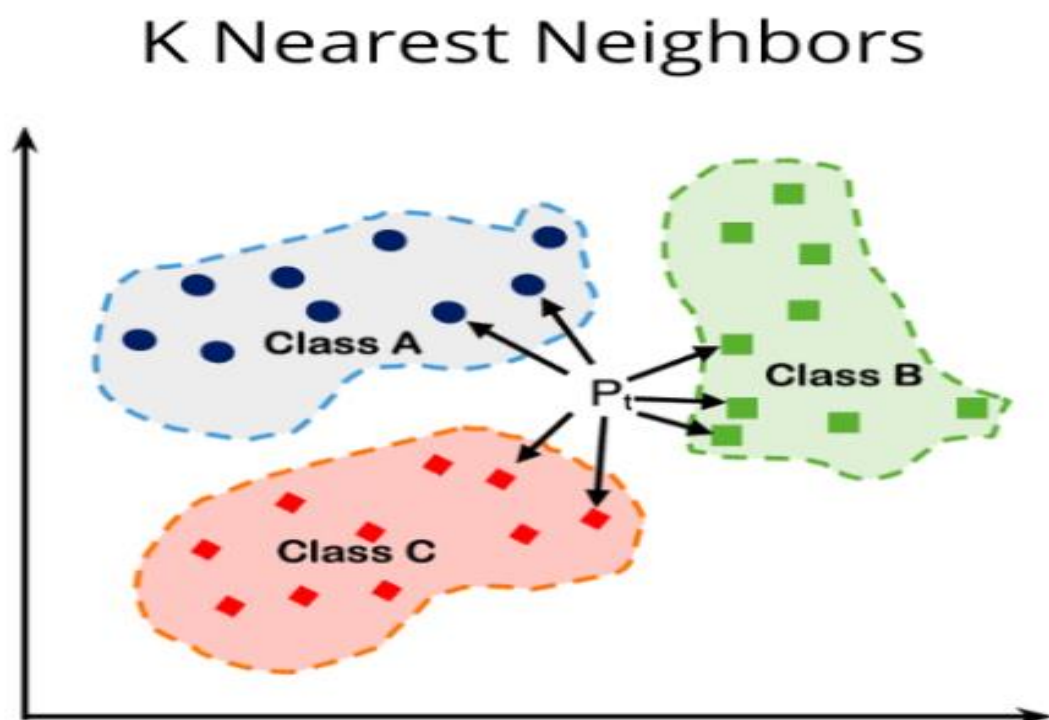

Рисунок 1.9 - Візуалізація моделі KNN

Переваги:

- Простота реалізації.
- Відсутність потреби у навчанні моделі.
- Локальна адаптивність до просторових закономірностей.

Недоліки:

- Низька ефективність на великих наборах даних.
- Чутливість до масштабу ознак (необхідна нормалізація).
- Висока витратність на етапі прогнозування.

Метрики для оцінки моделей

Для об'єктивного порівняння ефективності моделей використовуються такі метрики:

- **MAE (Mean Absolute Error)** — середня абсолютна похибка прогнозу.
- **RMSE (Root Mean Squared Error)** — корінь середньоквадратичної похибки, більш чутливий до великих помилок.
- **R² (коефіцієнт детермінації)** — показує частку поясненої варіації у даних.

Узагальнення результатів

На основі досліджень та експериментів встановлено, що:

- Gradient Boosting (XGBoost та LightGBM) демонструє найвищу точність.
- Random Forest забезпечує стабільні результати та гарний баланс між точністю та швидкістю.

- Лінійна регресія використовується як базова модель для порівняння.
- KNN застосовується допоміжно через обмеження масштабованості.

Отже, для інформаційної системи прогнозування вартості оренди найбільш доцільним є використання **Gradient Boosting**, оскільки він забезпечує оптимальний баланс між точністю, гнучкістю та здатністю адаптуватися до ринкових умов.

РОЗДІЛ 2 Розробка технічного проекту інформаційної системи

2.1 Рішення по інформаційному забезпеченню

Система управління орендою нерухомості призначена для автоматизації процесів обробки заявок на оренду, управління інформацією про користувачів та об'єкти нерухомості, а також забезпечення збереження та верифікації документів. Вона складається з ключових компонентів:

- інтерфейс користувача, який дозволяє реєструватися, подавати заявки, завантажувати документи та переглядати статус заявок;
- адміністративний інтерфейс для управління користувачами, об'єктами нерухомості та обробки заявок;
- база даних, що зберігає інформацію про користувачів, об'єкти нерухомості, заявки та документи;
- модуль верифікації документів, який перевіряє справжність і відповідність наданих документів.

Перевірка достовірності даних при розміщенні заявки є критично важливою для забезпечення безпеки та надійності системи оренди житлових приміщень. Під час подання заявки орендодавцем необхідно підтвердити особу орендатора та наявність прав власності на майно. Це дозволяє уникнути шахрайства, захищає інтереси всіх сторін та забезпечує правову чистоту операцій.

Процес перевірки включає подання документів, що підтверджують особу орендатора (наприклад, паспорт або ID-картка), та документів, що підтверджують право власності на майно (наприклад, свідоцтво про право власності). Ці документи завантажуються у систему та проходять перевірку на відповідність і автентичність. У разі виявлення проблем або невідповідностей, заявка не приймається до розгляду, що забезпечує додатковий рівень захисту від неправомірних дій.

Така практика підвищує довіру до системи з боку користувачів, забезпечує прозорість процесу оренди та мінімізує ризики, пов'язані з орендними відносинами.

Для забезпечення роботи інформаційної системи обрана СУБД PostgreSQL.

На основі сформованих функціональних компонентів системи розроблено такі моделі предметної області що відображають ключові компоненти системи та їх взаємозв'язки.

Модель користувачів:

- id: Унікальний ідентифікатор;
- ім'я, прізвище, електронна пошта, телефон: Контактна інформація;
- тип_користувача: Орендар або власник;
- номер_документу, тип_документу: Інформація про документ, що підтверджує особу;

Модель об'єктів нерухомості:

- id: Унікальний ідентифікатор;
- адреса, тип, площа, кімнати, вартість, стан: Характеристики об'єкта;
- номер_документу, тип_документу: Інформація про право володіння;

Модель заявок:

id: Унікальний ідентифікатор;

id_користувача: Посилання на користувача;

id_об'єкта: Посилання на об'єкт;

статус: Статус заявки;

дата_подання: Дата подання заявки;

файл_документу: Шлях до файлу, що підтверджує право володіння;

На основі моделей предметної області створені таблиці інформаційної системи.

Таблиця "користувачі"

Поле	Тип даних	Опис
id	INT	Первинний ключ, унікальний ідентифікатор
ім'я	VARCHAR(50)	Ім'я користувача
прізвище	VARCHAR(50)	Прізвище користувача
електронна пошта	VARCHAR(100)	Електронна пошта користувача
телефон	VARCHAR(15)	Номер телефону користувача
тип_користувача	INT	Тип користувача (орендар, власник тощо)
дата_реєстрації	DATE	Дата реєстрації користувача
номер_документу	VARCHAR(20)	Номер документа, що підтверджує особу
тип_документу	VARCHAR(20)	Тип документа, що підтверджує особу

Таблиця "об'єкти"

Поле	Тип даних	Опис
id	INT	Первинний ключ, унікальний ідентифікатор
адреса	VARCHAR(255)	Адреса об'єкта
тип	INT	Тип об'єкта (квартира, будинок тощо)
площа	FLOAT	Площа об'єкта
кімнати	INT	Кількість кімнат
вартість	DECIMAL(10,2)	Вартість об'єкта
стан	INT	Стан об'єкта (новий, вторинний тощо)
опис	TEXT	Опис об'єкта
номер_документу_володіння	VARCHAR(20)	Номер документа, що підтверджує право власності
тип_документу_володіння	VARCHAR(20)	Тип документа, що підтверджує право власності

Таблиця "заявки"

Поле	Тип даних	Опис
id	INT	Первинний ключ, унікальний ідентифікатор
id_користувача	INT	Зовнішній ключ, посилання на користувача
id_об'єкта	INT	Зовнішній ключ, посилання на об'єкт
статус	INT	Статус заявки
дата_подання	DATE	Дата подання заявки

Поле	Тип даних	Опис
файл_документу	VARCHAR(255)	Шлях до файлу, що підтверджує право володіння майном

На основі наведених таблиць сконструйовані концептуальна, логічна та фізична моделі даних.

2.1.1 Розробка концептуальної моделі даних

Концептуальна модель бази даних – це абстрактне уявлення про структуру даних, яке відображає основні сутності та їх взаємозв'язки без конкретизації фізичної реалізації. Вона визначає логічні аспекти даних, включаючи сутності, атрибути та зв'язки між ними. Така модель створюється на ранніх етапах проектування системи і служить основою для подальшого створення фізичної моделі бази даних [12].

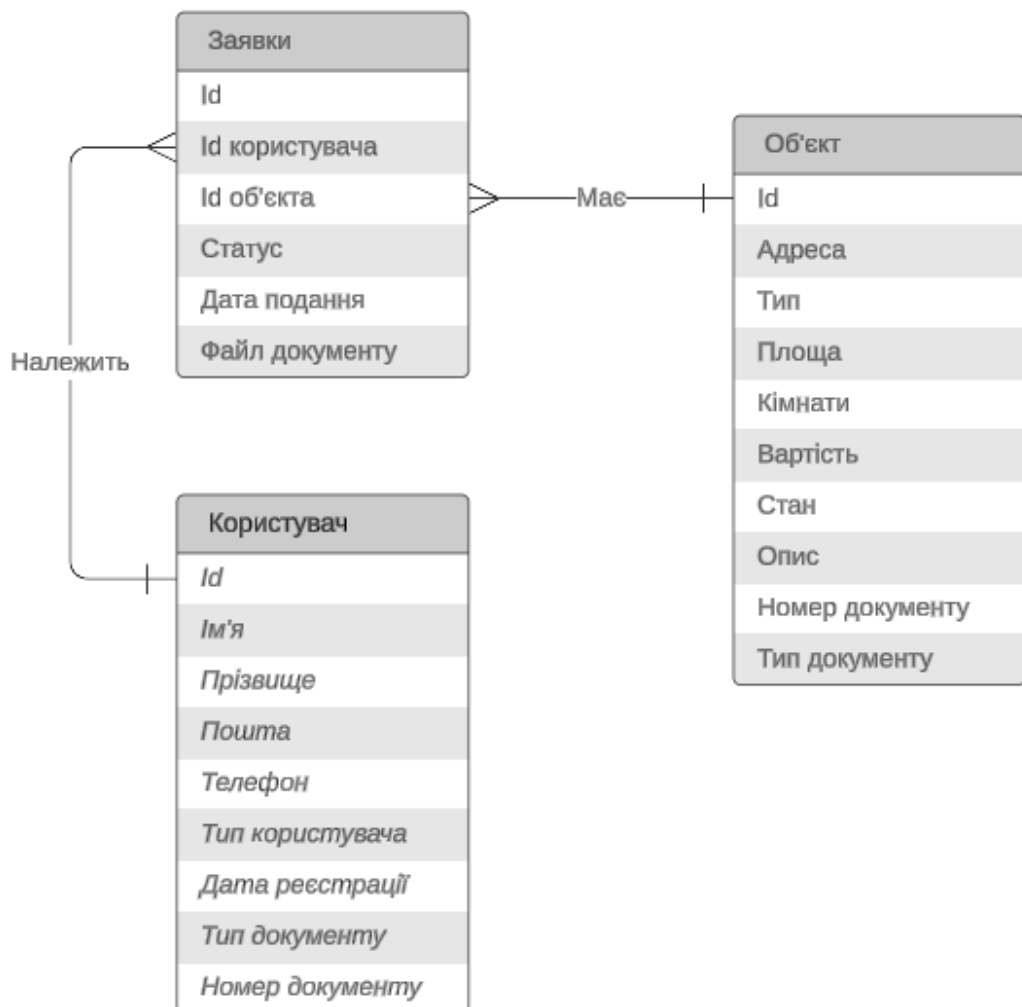

Рисунок 2.1 – Концептуальна модель бази даних

Концептуальна модель бази даних що наведена на рисунку 2.1 необхідна для чіткого визначення структури даних, що використовуються в системі управління орендою нерухомості. Модель включає сутності, такі як "Користувач", "Об'єкт" та "Заявки", а також їх атрибути та взаємозв'язки. Вона допомагає забезпечити правильну організацію даних, що дозволяє ефективно зберігати та обробляти інформацію про користувачів, об'єкти нерухомості та заявки на оренду. Концептуальна модель слугує базою для створення фізичної моделі бази даних, яка буде реалізована у відповідній СУБД, і забезпечує послідовність та узгодженість даних у системі. Завдяки цій моделі можна гарантувати, що всі важливі аспекти системи враховані, а структура бази даних відповідає потребам користувачів та бізнес-процесам.

2.1.2 Розробка логічної моделі даних

Логічна модель даних – це більш детальне уявлення структури бази даних, яке конкретизує концептуальну модель шляхом визначення типів даних, обмежень та зв'язків між таблицями. Вона фокусується на логічних аспектах зберігання та операцій над даними, але все ще незалежна від конкретних фізичних засобів їх реалізації. Логічна модель включає детальний опис таблиць, їх атрибутів, первинних та зовнішніх ключів, а також нормалізацію даних для усунення дублювання та забезпечення цілісності інформації. Вона допомагає визначити, як дані будуть організовані і якими будуть взаємозв'язки між різними сутностями в системі [13].

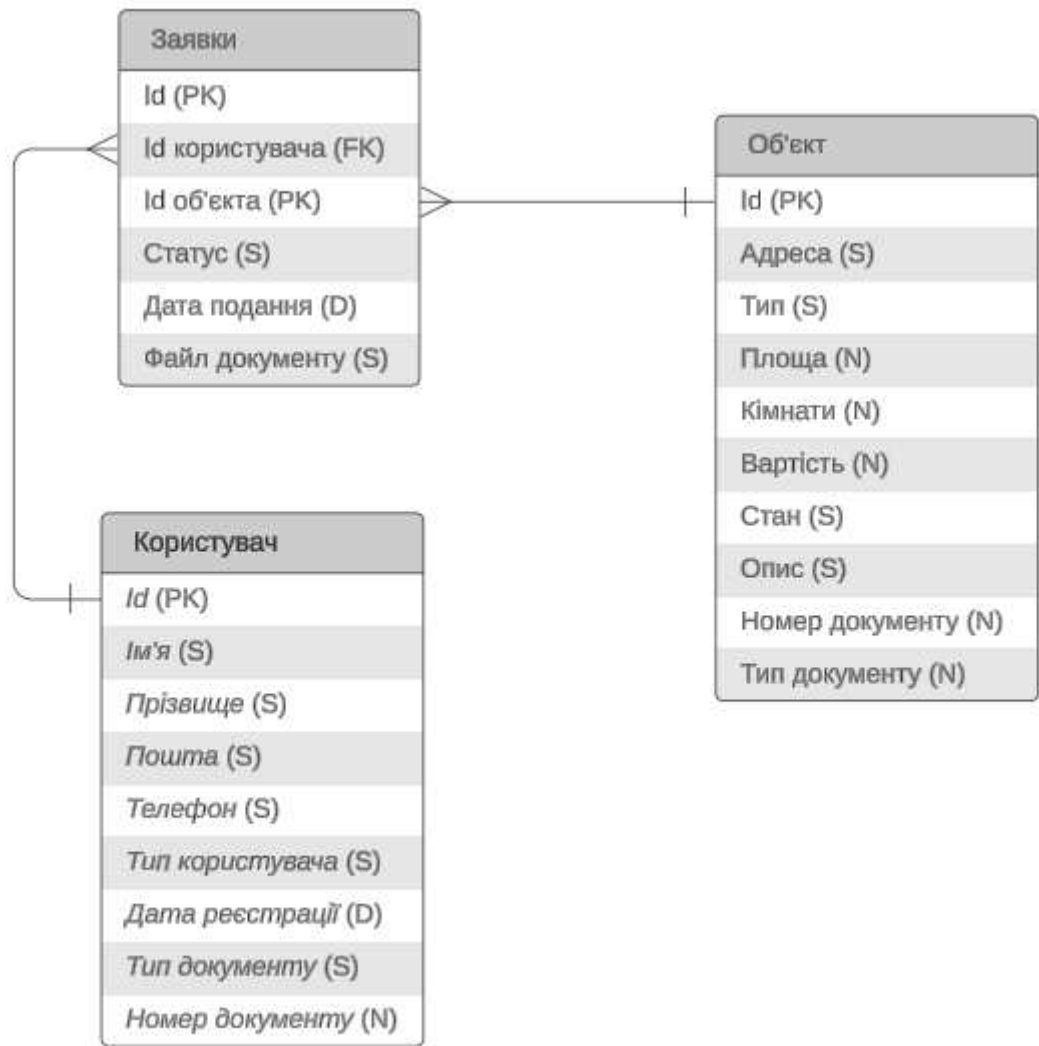

Рисунок 2.2 – Логічна модель бази даних

На рисунку 2.2 зображена логічна модель даних інформаційної системи, вона є критично важливою для точного визначення того, як будуть зберігатися та взаємодіяти дані в системі управління орендою нерухомості та перетворює концептуальну модель на більш деталізовану схему, яка включає типи даних для кожного атрибута, визначає зв'язки між таблицями, та забезпечує підтримку цілісності даних через механізми первинних і зовнішніх ключів. Логічна модель дозволяє чітко зрозуміти, як дані будуть організовані в базі даних, забезпечуючи ефективну роботу системи та оптимізацію запитів. Вона також допомагає ідентифікувати потенційні проблеми з даними на ранніх

етапах розробки, що дозволяє заздалегідь вирішити їх, забезпечуючи стабільність та надійність системи при впровадженні в експлуатацію.

2.1.3 Розробка фізичної моделі даних

Фізична модель бази даних - це модель даних, яка визначає, яким чином надаються дані, і містить всі деталі, необхідні СУБД для створення бази даних. Фізична модель бази даних інформаційної системи зазначена на рисунку 2.3 [14].

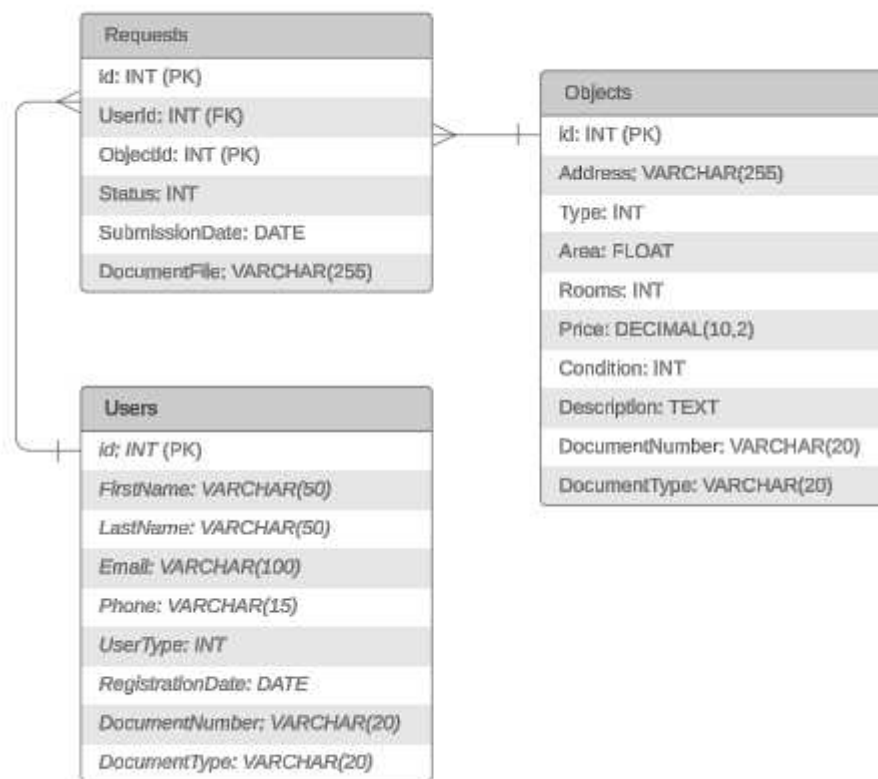

Рисунок 2.3 – Фізична модель бази даних

Для заповнення всіх модулів бази даних використовуються форми по створенню об'єктів, заявок на розміщення та форма реєстрації в системі.

На основі сформованих моделей розробляється програмне забезпечення для бази даних інформаційної системи.

2.2 Рішення по математичному забезпеченню

Рішення по математичному забезпеченню прийнято на основі функціональних алгоритмів інформаційної системи. Функціонал системи описано з урахуванням трьох основних типів користувачів: орендодавці, орендарі та адміністратори. Кожен тип користувача має свій набір функцій та обов'язків у системі [15].

Функціонал алгоритму орендодавця зазначений на рисунку 2.4. Орендодавці володіють нерухомістю та здають її в оренду. Вони реєструються в системі, заповнюючи свої особисті дані та завантажуючи документи, що підтверджують особу та право власності на нерухомість. Після реєстрації орендодавці можуть додавати об'єкти нерухомості до системи, вводячи деталі про об'єкт, такі як адреса, тип, площа, кількість кімнат, вартість та стан, а також завантажуючи документи, що підтверджують право власності. Орендодавці можуть переглядати список своїх об'єктів нерухомості та редагувати інформацію про них при необхідності. Вони також отримують повідомлення про нові заявки на оренду, переглядають ці заявки та вирішують, чи приймати їх.

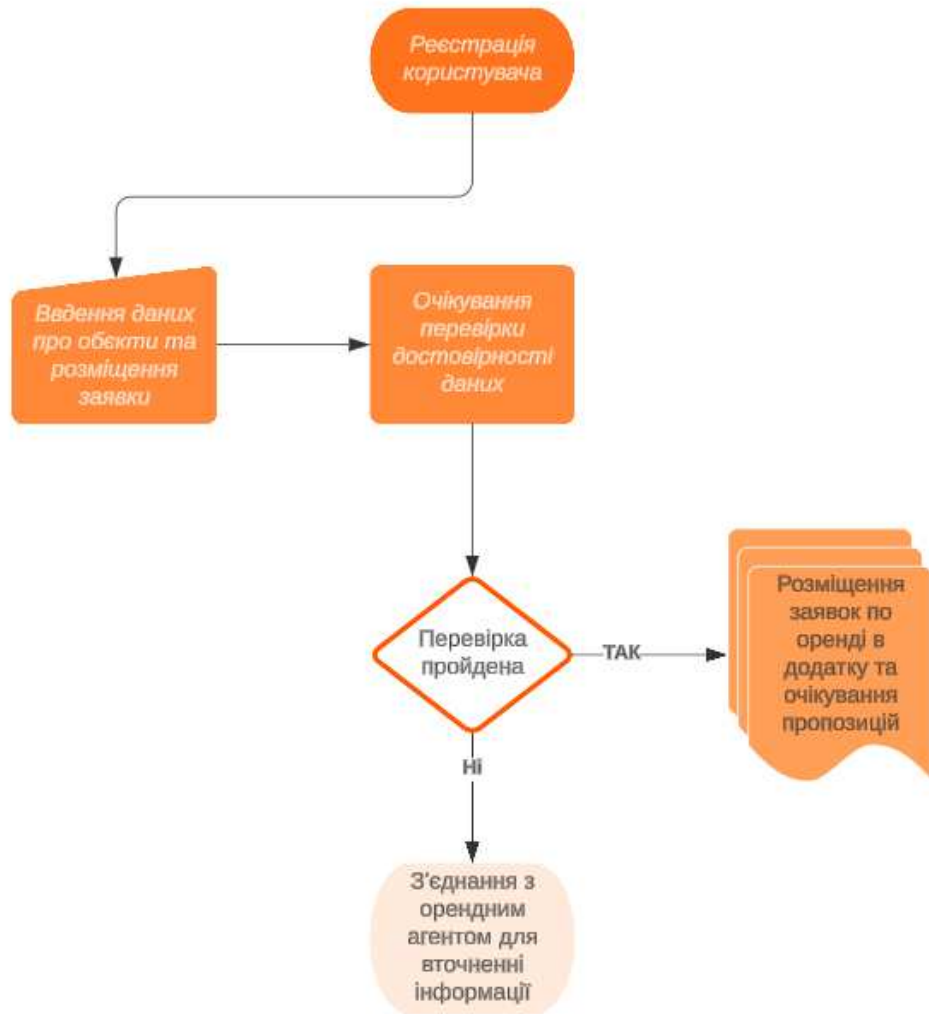

Рисунок 2.4 – Функціонал алгоритму орендодавця

Орендарі – шукають нерухомість для оренди. Вони реєструються в системі, заповнюючи свої особисті дані та завантажуючи документи, що підтверджують особу. Після реєстрації орендарі можуть переглядати доступні об'єкти нерухомості, використовуючи фільтри для пошуку об'єктів за адресою, типом, площею, вартістю та іншими параметрами. Орендарі вибирають об'єкт та подають заявку на оренду, вводячи необхідну інформацію та завантажуючи документи, що підтверджують особу. Алгоритм зображений на рисунку 2.5.

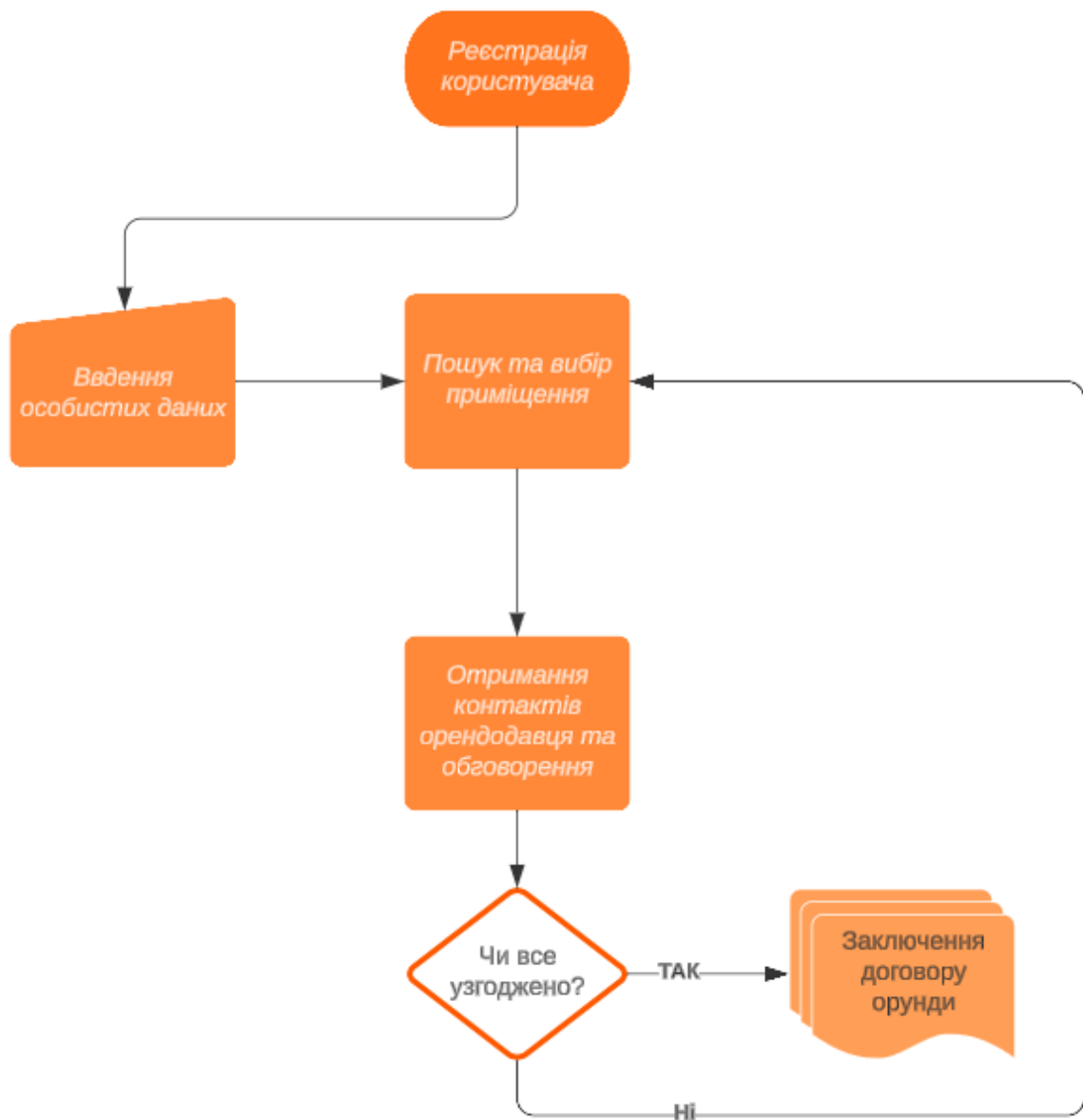

Рисунок 2.5 - Функціонал алгоритму орендаря

Агенти з нерухомості – забезпечують функціонування системи, обробляють заявки та перевіряють документи. Вони перевіряють документи орендодавців та орендарів, що підтверджують особу та право власності, підтверджуючи або відхиляючи реєстрацію користувачів на основі перевірки документів. Агенти також перевіряють інформацію про об'єкти нерухомості, завантажену орендодавцями, підтверджуючи або відхиляючи додавання нових об'єктів до системи. Вони обробляють заявки на оренду, подані орендарями,

перевіряючи документи та інформацію, надану в заявках. Алгоритм представлений на рисунку 2.6.

Рисунок 2.6 – Функціонал алгоритму агента з нерухомості

Створене рішення по математичному забезпеченню включає алгоритми для обробки заявок, перевірки документів та пошуку орендних приміщень, а також методи моделювання для прогнозування попиту та оптимізації ресурсів, що забезпечує ефективне функціонування системи автоматизованого управління орендою нерухомості.

Алгоритми для обробки заявок дозволяють автоматизувати процеси реєстрації орендодавців та орендарів, що значно зменшує час на обробку документів та підвищує точність даних. Зокрема, орендодавці можуть швидко додавати свої об'єкти нерухомості до системи, а орендарі — знаходити відповідні варіанти для оренди, використовуючи різні фільтри пошуку. Це забезпечує зручність та ефективність для обох сторін процесу оренди. Алгоритми перевірки документів, в свою чергу, гарантують надійність та безпеку угод, оскільки всі документи ретельно перевіряються на автентичність та відповідність вимогам. На основі них розроблено рішення по програмному забезпеченню інформаційної системи.

2.3 Рішення по програмному забезпеченню

Для забезпечення функціонування інформаційної системи з оренди житлових приміщень розроблено програмне забезпечення. Воно включає серверне та клієнтське програмне забезпечення, бази даних, інструменти для розробки.

2.3.1 База даних

В якості СУБД обрано PostgreSQL, це потужна реляційна система управління базами даних з відкритим вихідним кодом. Вона ідеально підходить для зберігання та обробки великих обсягів даних, а також складних запитів. Враховуючи, що система оренди житлових приміщень вимагає надійного зберігання даних про орендодавців, орендарів, об'єкти нерухомості та договори, PostgreSQL обрана через її надійність, масштабованість та розширені можливості для роботи з транзакціями [8].

Основний функціонал бази даних включає зберігання інформації про користувачів системи, управління даними про об'єкти нерухомості, обробку договорів оренди, а також ведення історії транзакцій та дій користувачів для забезпечення безпеки та аудиту. Архітектура бази даних включає детально

розроблені таблиці з атрибутами, первинними та зовнішніми ключами, а також нормалізовані дані для усунення дублювання та забезпечення цілісності інформації. Для роботи з базою даних використовуватимуться інструменти, такі як pgAdmin та DBeaver, що забезпечують зручне налаштування та відлагодження. По базі даних були розроблені модулі для програмного забезпечення серверної частини.

2.3.2 Серверна частина

Серверна частина системи розроблена на основі .NET Core, кросплатформеного фреймворку від Microsoft, що дозволяє створювати веб-додатки та API. Це забезпечує гнучкість у виборі серверного середовища та знижує витрати на інфраструктуру. Мова програмування - C#, яка забезпечує високу продуктивність та безпеку додатків [6].

Функціонал серверної частини включає обробку запитів від клієнтської частини, управління сесіями користувачів та аутентифікацію/авторизацію, інтеграцію з базою даних PostgreSQL для зберігання та отримання даних, а також впровадження бізнес-логіки для оренди житлових приміщень. Основні модулі API включають модуль управління користувачами, модуль управління об'єктами нерухомості.

Архітектура серверної частини реалізована у вигляді мікросервісів, що забезпечує легке масштабування системи та високу доступність. Мікросервіси дозволяють розподіляти навантаження та забезпечують можливість незалежного оновлення окремих компонентів системи. Кожен мікросервіс відповідає за окрему частину функціональності системи, наприклад, обробку запитів до бази даних або управління аутентифікацією. Цей підхід також полегшує тестування та розгортання нових версій додатка.

Кожен мікросервіс реалізовує один з наявних модулів.

Мікросервіс реєстрації та входу користувачів відповідає за обробку процесу реєстрації нових користувачів і авторизації існуючих. Він включає запити на створення або перевірки облікових записів.

Сервіс управління об'єктами нерухомості відповідає за обробку запитів на управління об'єктами нерухомості.

Для забезпечення безперебійної роботи системи використовуються такі технології, як Docker для контейнеризації додатків і Kubernetes для оркестрації контейнерів. Це дозволяє легко масштабувати систему відповідно до навантаження та забезпечувати високу доступність навіть під час пікових навантажень. Використання контейнеризації також забезпечує ізоляцію середовища виконання додатків, що знижує ризик конфліктів між різними компонентами системи та полегшує управління залежностями [16].

Для забезпечення безпеки та управління доступом використовується ASP.NET Identity, яка забезпечує керування користувачами, аутентифікацію та авторизацію на основі ролей. Для підвищення безпеки системи впроваджено багатофакторну аутентифікацію (MFA), що додатково захищає облікові записи користувачів від несанкціонованого доступу. Для захисту даних під час передачі використовуються SSL/TLS сертифікати, що забезпечують шифрування з'єднань між клієнтською та серверною частинами [17].

Всі модулі системи пройшли налаштування та відлагодження за допомогою Visual Studio та готові до експлуатації.

2.3.3 Клієнтська частина

Клієнтська частина системи розроблена на основі Angular, потужного фреймворку для створення динамічних веб-додатків від Google. Angular дозволяє створювати односторінкові додатки (SPA), що забезпечують швидкий і зручний інтерфейс користувача для орендодавців, орендарів та

адміністраторів. Мова програмування - TypeScript, яка забезпечує надійну типізацію та підвищує якість коду [7].

Функціонал клієнтської частини включає інтерфейси для реєстрації та входу користувачів, панель управління для орендодавців, де вони можуть додавати, редагувати та видаляти об'єкти нерухомості, інтерфейс для орендарів, що дозволяє переглядати доступні об'єкти, а також адміністративну панель для адміністраторів системи. Важливі форми, що будуть реалізовані, включають форму додавання нових об'єктів нерухомості, форму подачі заявки на оренду.

Архітектура клієнтської частини базується на компонентному підході Angular, що забезпечує високу модульність та повторне використання коду. Кожен компонент відповідає за окрему частину інтерфейсу, що полегшує розробку та тестування. Компоненти включають модулі для реєстрації та входу користувачів, панель управління для орендодавців з можливістю управління об'єктами нерухомості, інтерфейси для перегляду та подачі заявок на оренду для орендарів, а також адміністраторську панель для моніторингу та управління системою.

Компонент реєстрації та входу користувачів відповідає за обробку процесу реєстрації нових користувачів і авторизації існуючих. Він включає форми для введення особистих даних, валідацію введеної інформації та обробку запитів до сервера для створення або перевірки облікових записів.

Панель управління для орендодавців забезпечує орендодавцям інструменти для управління своїми об'єктами нерухомості. Вони можуть додавати нові оголошення, редагувати існуючі та видаляти непотрібні. Інтерфейс зручний і інтуїтивно зрозумілий, з можливістю завантаження фотографій та документів.

Інтерфейс для орендарів дозволяє орендарям переглядати доступні для оренди об'єкти нерухомості. Він включає розширені фільтри для пошуку за критеріями, такими як ціна, розташування, тип нерухомості та інші характеристики. Орендарі можуть переглядати детальні описи, фотографії та зв'язуватися з орендодавцями.

Адміністративна панель надає адміністраторам системи інструменти для моніторингу та управління користувачами та оголошеннями. Адміністратори можуть перевіряти достовірність поданих заявок, редагувати або видаляти оголошення, а також здійснювати загальне управління системою для забезпечення її безперебійної роботи та відповідності політикам конфіденційності та безпеки.

Для підвищення продуктивності та зручності користувачів використовуються сучасні фронтенд-технології, такі як RxJS для роботи з асинхронними запитами, NgRx для управління станом додатка та Angular Material для створення сучасного та інтуїтивно зрозумілого інтерфейсу користувача. Це забезпечує швидку реакцію додатка на дії користувачів та зменшує час завантаження сторінок [18] [19].

Для налаштування та відлагодження використовувалися Angular CLI та Chrome DevTools.

Для системи контролю версій обрано Git, розподілену систему управління версіями, яка забезпечує ефективне керування змінами в коді та співпрацю з іншими розробниками. Git дозволяє відстежувати всі зміни, легко повертатися до попередніх версій та ефективно співпрацювати в команді [9].

Основний функціонал системи версіонування включає ведення історії змін коду для кожного розробника та всієї команди, можливість створення гілок для розробки нових функцій без впливу на основну версію коду, інтеграцію з сервісами GitHub для централізованого зберігання репозиторіїв

та управління проектами, а також автоматизоване злиття та вирішення конфліктів коду.

Всі розроблені модулі системи відлагоджені та відповідають сформованим до проекту вимогам. Фрагменти коду програмних модулів зазначені в додатку А.

Вибір вказаних технологій та інструментів дозволив створити надійну, масштабовану та зручну у використанні систему оренди житлових приміщень, що відповідає сучасним вимогам безпеки та продуктивності. Цей підхід гарантує стабільне функціонування системи, зручність для користувачів та можливість подальшого розвитку та масштабування. На основі рішень по програмному забезпеченню сформовані рішення до системного забезпечення.

2.4 Рішення по технічному забезпеченню

Для забезпечення надійної роботи інформаційної системи з оренди житлових приміщень необхідно підібрано технічне забезпечення. Воно включає серверне обладнання, мережеве обладнання та клієнтські пристрої, які разом забезпечують стабільність, продуктивність і безпеку системи.

Серверне обладнання відіграє ключову роль у забезпеченні стабільної роботи системи. Обрано сервери з багатоядерними процесорами та великим обсягом оперативної пам'яті. Це гарантує швидку обробку запитів та високу продуктивність додатків. Сервери оснащені швидкими SSD-дисками, які забезпечують оперативний доступ до даних та їх швидке зчитування і запис. Для хостингу .NET-додатків використовується веб-сервер IIS, який відомий своєю надійністю та масштабованістю. Використання SSL/TLS забезпечує захищене з'єднання, що є критично важливим для безпеки даних користувачів.

Для експлуатації системи обрані наступні технології: багатоядерний процесор (не менше 4 ядер), наприклад, Intel Xeon або AMD EPYC, оперативна пам'ять об'ємом не менше 16 ГБ RAM, бажано 32 ГБ або більше для високої

продуктивності. Жорсткий диск - SSD накопичувач об'ємом не менше 2 ТБ для швидкого доступу до даних. Мережева карта повинна підтримувати швидкість не менше 1 Гбіт/с. Операційна система - Linux.

Для зберігання та обробки даних обрано PostgreSQL як сервер баз даних. PostgreSQL забезпечує високу продуктивність та надійність при роботі з великими обсягами даних, що особливо важливо для системи оренди житлових приміщень. Використання резервного копіювання та відновлення даних забезпечує безперервність роботи системи навіть у разі виникнення збоїв.

Клієнтське обладнання включає сучасні комп'ютери та мобільні пристрої, які дозволяють користувачам зручно взаємодіяти з системою. Робочі станції працівників організації працюють на операційних системах Windows 10, що забезпечує сумісність з необхідним програмним забезпеченням.

Мережеве обладнання включає маршрутизатори та комутатори, які забезпечують швидке та стабільне з'єднання між клієнтами та сервером.

Ретельно підібране технічне забезпечення гарантує ефективну роботу інформаційної системи оренди житлових приміщень, забезпечуючи високу продуктивність, безпеку даних та зручність для користувачів.

РОЗДІЛ 3 Реалізація проекту інформаційної системи

Для забезпечення ефективної та правильної експлуатації системи оренди житлових приміщень, було розроблено детальні інструктивно-методичні матеріали. Ці матеріали містять покрокові інструкції, рекомендації та кращі практики використання функціоналу системи, включаючи процеси реєстрації, подачі заявок, перевірки оголошень, пошуку приміщень та управління оголошеннями. Інструктивні матеріали розроблені з урахуванням різних типів користувачів. Матеріали продемонстровані в додатку Б.

Система оренди житлових приміщень призначена для автоматизації процесів оренди, включаючи реєстрацію користувачів, подачу заявок на розміщення оголошень, перевірку та публікацію оголошень, а також пошук орендних приміщень. Вона забезпечує зручний інтерфейс для орендодавців, орендарів та адміністраторів, дозволяючи ефективно керувати процесами оренди.

Ця система може бути використана агентствами нерухомості та приватними орендодавцями для автоматизації та спрощення процесу оренди житлових приміщень. Вона забезпечує можливість створення, редагування та публікації оголошень, а також пошуку орендних приміщень потенційними орендарями.

Система дозволяє користувачам:

- реєструватися як орендарі, орендодавці або працівники агентства.
- подавати заявки на розміщення орендних оголошень.
- автоматично та вручну перевіряти заявки на достовірність.
- формувати та публікувати оголошення на платформі.
- шукати орендні приміщення за різними критеріями.

Система розрахована на користувачів з базовими навичками роботи з комп'ютером та інтернетом. Для адміністраторів потрібні додаткові знання у сфері управління нерухомістю.

Присутні наступні операції в системі як

1. Реєстрація користувачів

Система надає функціонал для реєстрації різних типів користувачів:

Орендарі: можуть створювати обліковий запис, заповнюючи форму реєстрації з особистими даними та контактною інформацією.

Орендодавці: створюють обліковий запис, заповнюючи форму з особистими даними, контактною інформацією та інформацією про власність.

Працівники агентства (адміністратори): реєструються через спеціальну форму з додатковими полями для службової інформації.

Процес реєстрації користувача в системі позначений на рисунку 3.1.

Flatty About US

EN UA BECAME OWNER BECAME RENTER SIGN IN

Registration

Enter your name Enter your surname Enter your father name

05/15/2021 ☐ Woman ☐ Man

Enter your email

Enter your phone

Enter your password

Confirmed your password

Have account ? [Login](#) [REGISTER](#)

Рисунок 3.1 – Реєстрація в системі

2. Подача заявки на розміщення орендного оголошення

Орендодавці можуть подавати заявки на розміщення оголошень через спеціальну форму, де вказується інформація про нерухомість, контактні дані та бажані умови оренди. Заявка включає:

- опис нерухомості;
- фотографії приміщення;
- контактну інформацію орендодавця;
- перевірка на достовірність заявок;

Процес подачі заявки на розміщення оголошення зображений на рисунку 3.2.

Рисунок 3.2 – Заявка на розміщення оголошення

Заявки на розміщення оголошень проходять перевірку для підтвердження достовірності даних. У разі виявлення помилок або невідповідностей, заявка може бути відхилена або відправлена на доопрацювання.

3. Формування оголошення

Після успішної перевірки заявки оголошення автоматично формується та публікується на платформі. Орендодавець має можливість редагувати або

видаляти свої оголошення через особистий кабінет. Кожне оголошення містить:

- опис нерухомості;
- фотографії;
- контактну інформацію орендодавця;
- надання контактної інформації для зв'язку;

Контактна інформація орендодавців відображається для зареєстрованих орендарів. Система забезпечує захист персональних даних та конфіденційність, запобігаючи несанкціонованому доступу до особистої інформації.

4. Формування нормативно-довідкової інформації про характеристики приміщення

Система надає можливість структурованого додавання інформації про характеристики нерухомості, включаючи:

- площа;
- кількість кімнат;
- розташування;
- наявність додаткових зручностей;

Користувачі можуть додавати фотографії та супровідні документи, що підвищує привабливість оголошення.

5. Пошук орендних приміщень користувачем

Орендарі можуть використовувати розширені фільтри для пошуку житлових приміщень за різними критеріями, такими як ціна, розташування, тип нерухомості тощо. Результати пошуку відображаються у вигляді списку з можливістю перегляду детальної інформації про кожен об'єкт.

Процес пошуку приміщень зображений на рисунку 3.2.

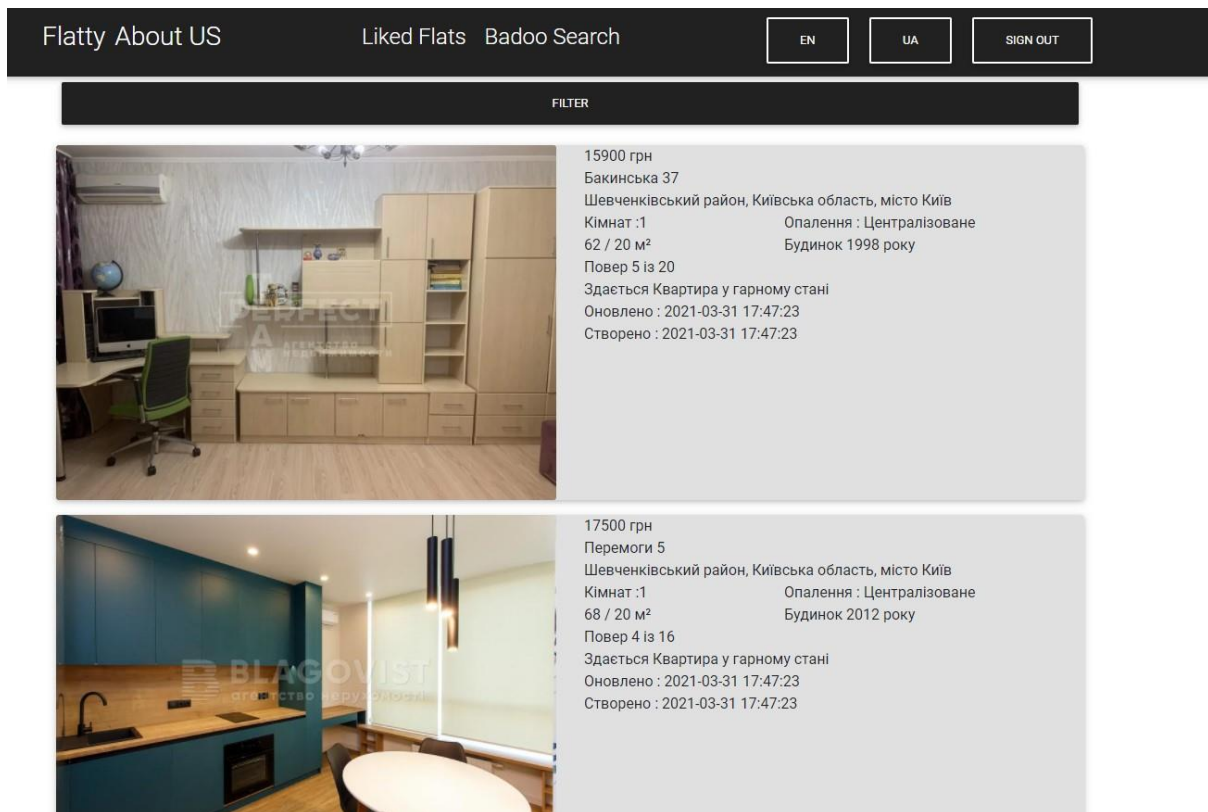

Рисунок 3.3 – Сторінка пошуку приміщень

Після розгортання та початку експлуатації системи проводився моніторинг її роботи для оцінки продуктивності та відповідності вимогам замовника. Зібрано відгуки користувачів, що дозволило виявити недоліки та провести необхідні коригування. Результати аналізу показали, що система відповідає функціональним вимогам та забезпечує зручність використання для всіх типів користувачів.

РОЗДІЛ 4 Розрахунок економічної ефективності впровадження інформаційної системи

Розрахунок економічної ефективності є важливим етапом оцінювання доцільності впровадження інформаційної системи. Він дозволяє визначити

економічні переваги, які отримує організація внаслідок автоматизації процесів, зниження витрат, підвищення продуктивності та оптимізації управлінських рішень.

У контексті системи для оренди житлових приміщень, що включає модуль прогнозування вартості оренди за допомогою методів машинного навчання, економічний ефект оцінюється як сума скорочення витрат, підвищення точності ринкової оцінки, зростання швидкості обробки даних та підвищення конкурентоспроможності компанії.

4.1 Основні статті економічного ефекту

Скорочення витрат на ручну працю:

До впровадження системи значна частина процесів виконувалась вручну: підбір варіантів, аналіз ринку, оцінювання вартості, спілкування з клієнтами. Автоматизація дозволяє:

- скоротити час обробки даних на 40–70%,
- зменшити необхідність у додатковому персоналі,
- знизити ризик людських помилок.

Підвищення точності оцінки орендної вартості:

Використання моделей Gradient Boosting, Random Forest та інших алгоритмів забезпечує більш точні прогнози, що зменшує:

- втрати від неправильного встановлення ціни,
- ризик простою житла,

- ймовірність невдалого позиціонування об'єктів.

За рахунок цього компанія отримує додатковий прибуток у вигляді оптимального цінового позиціонування.

Збільшення кількості клієнтів:

Зручність системи, швидкість роботи та точність прогнозів підвищують конверсію клієнтів і репутацію сервісу. Це сприяє збільшенню кількості угод на 10–25%.

Зменшення операційних витрат:

Автоматизація дозволяє:

- знизити витрати на аналітику,
- зменшити кількість повторних операцій,
- скоротити витрати на маркетингові дослідження.

4.2 Розрахунок економічного ефекту

Вартість розробки та впровадження

C_1 — вартість розробки системи, включає:

- програмування,
- тестування,
- розгортання,
- документацію.

Вартість підтримки

C_2 — щорічні витрати на підтримку:

- хостинг,
- технічна підтримка,
- оновлення моделей ML.

3.3. Річна економія та додатковий прибуток

E_1 — економія часу персоналу, E_2 — додатковий прибуток завдяки точнішому ціноутворенню, E_3 — приріст числа угод.

Загальна економічна вигода

Формула:

$$E = (E_1 + E_2 + E_3) - (C_1 + C_2)$$

Якщо $E > 0$, система є економічно вигідною.

Період окупності

$$T = C_1 / (E_1 + E_2 + E_3)$$

Стандартний термін окупності для IT-проектів — 1–3 роки. Система прогнозування орендних цін може окупитися навіть за 6–12 місяців, залежно від масштабу компанії.

РОЗДІЛ 5 Охорона праці та техніка безпеки

Забезпечення охорони праці на підприємствах, що працюють у сфері інформаційних технологій, є важливою складовою успішного функціонування компанії та збереження здоров'я працівників. Охорона праці включає комплекс заходів, спрямованих на запобігання нещасним випадкам, професійним захворюванням і аваріям, а також створення безпечних і здорових умов праці .

Основні нормативно-правові акти, що регулюють питання охорони праці в Україні, включають Кодекс законів про працю України, Закон України "Про охорону праці" та інші нормативно-правові акти, що регулюють трудові відносини та охорону праці .

5.1 Вимоги до умов праці в офісних приміщеннях

Для забезпечення безпечних умов праці в офісних приміщеннях, де переважно працюють фахівці з комп'ютерних наук, необхідно дотримуватися певних вимог. Робочі місця повинні бути обладнані зручними меблями, що відповідають ергономічним вимогам. Це включає робочі столи і стільці, які мають бути регульованими по висоті та нахилу.

Освітлення в офісних приміщеннях повинно бути достатнім для виконання візуальних робіт без напруження зору. Природне і штучне освітлення повинні забезпечувати рівень освітленості, достатній для комфортної роботи. Екран монітора не повинен відблискувати, що забезпечується правильним розташуванням робочого місця відносно джерел світла.

Температура повітря в приміщенні має бути в межах 18-24°C, а відносна вологість повітря – 40-60%. Регулярне провітрювання приміщень забезпечує підтримку оптимального мікроклімату. Рівень шуму в офісі не повинен

перевищувати допустимих норм, встановлених ДС. Для зниження рівня шуму рекомендується використовувати шумопоглинаючі матеріали [20].

5.2 Пожежна безпека

Пожежна безпека в офісних приміщеннях забезпечується шляхом дотримання певних вимог. Евакуаційні виходи повинні бути вільними та доступними, їх розташування має бути чітко позначене. Ширина евакуаційних шляхів не повинна бути меншою за 1 метр. Приміщення повинні бути обладнані первинними засобами пожежогасіння, такими як вогнегасники. Вогнегасники повинні розташовуватися у легкодоступних місцях і регулярно перевірятися на працездатність [21].

В офісних приміщеннях повинні бути встановлені системи пожежної сигналізації та оповіщення про пожежу. Ці системи мають регулярно перевірятися на працездатність. На кожному поверсі приміщення повинен бути розміщений план евакуації на випадок пожежі. Персонал повинен бути ознайомлений з планом та пройти відповідне навчання.

5.3 Профілактика професійних захворювань

Для запобігання професійним захворюванням серед працівників у сфері комп'ютерних наук необхідно проводити ряд заходів. Працівники повинні проходити періодичні медичні огляди для виявлення ранніх ознак професійних захворювань та запобігання їх розвитку. Необхідно дотримуватися режиму праці та відпочинку, включаючи регулярні перерви під час роботи за комп'ютером. Рекомендується проводити перерви через кожну годину роботи, виконуючи прості фізичні вправи для зняття напруження.

Робочі місця повинні бути організовані відповідно до ергономічних вимог. Особлива увага повинна приділятися правильній посаді, положенню рук і ніг, а також налаштуванню монітора на комфортну висоту і відстань. Створення сприятливого психологічного клімату в колективі, проведення

тренінгів з управління стресом і профілактики професійного вигорання є важливими складовими профілактики професійних захворювань [22].

5.4 Робота за комп'ютером

Робота за комп'ютером має свої специфічні вимоги щодо охорони праці. Важливо забезпечити правильну організацію робочого місця для зниження навантаження на зір і опорно-рухову систему. Монітор повинен розташовуватися на відстані 50-70 см від очей користувача, а верхній край екрану має бути на рівні або трохи нижче рівня очей [23].

Клавіатура і мишка повинні знаходитися на зручній висоті для рук, щоб уникнути зайвого напруження м'язів. Регулярні перерви в роботі за комп'ютером дозволяють зменшити втому і напруження очей. Під час перерв рекомендується виконувати прості вправи для очей, шиї та рук. Використання спеціальних програм, що нагадують про необхідність зробити перерву, може бути корисним для підтримки здоров'я.

Забезпечення охорони праці на підприємстві є комплексним процесом, що включає виконання багатьох заходів і дотримання встановлених норм та правил. Впровадження сучасних систем і технологій, а також постійний контроль за дотриманням вимог охорони праці, дозволяє значно знизити ризики виробничих травм і захворювань, підвищити ефективність роботи та створити комфортні умови для працівників.

РОЗДІЛ 6 Охорона навколишнього середовища

Інформаційні системи мають прямий і непрямий вплив на навколишнє середовище. Важливо оцінити екологічні аспекти впровадження програмного забезпечення, включаючи його вплив на споживання ресурсів, енергозатрати та загальний екологічний слід.

6.1 Позитивний вплив інформаційної системи на довкілля

Зменшення використання паперу

Використання електронних інструментів для бронювання, зберігання даних та управління орендою дозволяє:

- скоротити використання паперу на 80–95%,
- зменшити витрати на друк та зберігання документів.

Це прямо знижує вирубку лісів та викиди CO₂, пов'язані з виробництвом паперу.

Оптимізація транспортних процесів

Автоматизація комунікацій і цифровий документообіг зменшують потребу у фізичних зустрічах та поїздках. Це скорочує:

- витрати палива,
- шкідливі викиди автомобільного транспорту.

Енергоефективність обчислень

Сучасні хмарні технології дозволяють виконувати обчислення на енергоефективних серверах, які оптимізують споживання електроенергії завдяки балансуванню навантаження.

6.2 Потенційні екологічні ризики та їх мінімізація

Енергоспоживання серверів

Використання серверів або хмарних систем має свій енергетичний відбиток. Для його мінімізації доцільно:

- використовувати хмарні платформи з «зеленими дата-центрами»,
- застосовувати сервери з низьким споживанням електроенергії,
- виконувати оптимізацію запитів і машинних моделей.

Утилізація електронних пристроїв

Застаріле обладнання повинно:

- передаватися на переробку,
- утилізуватися згідно з екологічними нормами.

Екологічні вимоги до розробки програмного забезпечення

Доцільно дотримуватися принципів «Green IT», а саме:

- мінімізація ресурсомісткості застосунку,
- зменшення зайвих обчислень,
- енергоефективне планування процесів.

Впровадження системи оренди житлових приміщень з модулем прогнозування вартості позитивно впливає на екологію завдяки скороченню використання паперових документів, оптимізації транспортної активності та переходу до енергоефективних цифрових рішень.

Загальний екологічний вплив можна оцінити як позитивний за умови дотримання екологічних стандартів і оптимального використання серверних ресурсів.

ВИСНОВКИ

У кваліфікаційній роботі виконано розробку інформаційної системи для оренди житлових приміщень.

Зроблений опис об'єкту дослідження і аналіз предметної області, сформовані вимоги, на основі яких розроблена концепція інформаційної системи. Додатково проаналізовано можливості застосування методів машинного навчання для прогнозування вартості оренди.

Розроблений технічний проект системи. Представлені загальносистемні рішення для вибору типових програмних засобів. Спроектовано базу даних, у якій також передбачена підтримка даних, необхідних для формування моделей прогнозування.

Описані алгоритми роботи проекту та визначені програмні і технічні засоби реалізації і експлуатації проекту. До алгоритмічного забезпечення включено модуль прогнозування вартості, що базується на сучасних методах машинного навчання.

Розроблені інструктивно-методичні матеріали та проведені тестування, що перевірили коректність роботи усіх програмних модулів інформаційної системи.

Представлені правила охорони праці під час роботи за комп'ютером.

Актуальність та новизна проекту полягає в створенні сучасної та якісної системи, що забезпечує покращення ефективності процесу оренди за рахунок використання сучасних технологій, що має попит на ринку систем для задач здійснення оренди.

В результаті розроблена та готова до експлуатації система що відповідає опису та всім вимогам для підвищенню ефективності процесів оренди.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Кравченко, І. В. (2020). Управління нерухомістю: теорія та практика. Київ: Видавництво КНЕУ.
2. Петров, О. М. (2019). Системи управління орендою нерухомості. Харків: Видавництво ХНУРЕ.
3. Іваненко, Л. О. (2021). Цифрові платформи на ринку нерухомості. Львів: ЛНУ імені Івана Франка. Петров, О. М. (2019). Системи управління орендою нерухомості. Харків: Видавництво ХНУРЕ.
4. Гринько, Т. М. (2017). Системи верифікації для управління нерухомістю. Дніпро: ДНУ імені Олеся Гончара.
5. Сидоренко, Н. В. (2018). Розробка додатків для оренди нерухомості. Одеса: Видавництво ОНУ.
6. Microsoft. (2024). ASP.NET Core Overview. URL: <https://learn.microsoft.com/en-us/aspnet/core/>
7. Angular Team. (2024). Angular Documentation. URL: <https://angular.io/docs>
8. PostgreSQL Global Development Group. (2024). PostgreSQL Overview. URL: <https://www.postgresql.org/>
9. Git Documentation Team. (2024). Git Documentation. URL: <https://git-scm.com/doc>
10. Microsoft. (2024). IIS (Internet Information Services) Overview. URL: <https://learn.microsoft.com/en-us/iis/>
11. Microsoft. (2024). .NET Overview. URL: <https://learn.microsoft.com/en-us/dotnet/core/>
12. Кудрявцев, В. М. "Бази даних: проектування, реалізація та обслуговування".
13. Ляшенко, В. І. "Системи управління базами даних".
14. Дорошенко, О. В. "Проектування баз даних".

15. Шаров Ю. П., Бакуменко О. О., Ткаченко І. І. "Математичне моделювання інформаційних систем". Київ: Видавництво НАУ, 2011. – 244 с.
 16. Офіційна документація Docker. URL: <https://docs.docker.com/>
 17. Офіційна документація Microsoft. URL: <https://docs.microsoft.com/en-us/aspnet/core/security/authentication/identity?view=aspnetcore-5.0>
 18. ReactiveX. (2024). RxJS Documentation. URL: <https://rxjs.dev/guide/overview>
 19. Angular Team. (2024). Angular Material Documentation. URL: <https://material.angular.io/>
 20. ДСН 3.3.6.037-99. Державні санітарні норми виробничого шуму, ультразвуку та інфразвуку.
 21. Правила пожежної безпеки в Україні, затверджені Наказом МНС України від 30.12.2014 № 1417.
 22. Методичні рекомендації щодо організації праці та відпочинку при роботі з персональними комп'ютерами
 23. ДСанПіН 3.3.2.007-98 "Державні санітарні правила і норми роботи з комп'ютерами"
-

ДОДАТОК А

```

public class Apartment
{
    public int Id { get; set; }
    public string Title { get; set; }
    public string Description { get; set; }
    public string Address { get; set; }
    public decimal Price { get; set; }
    public List<string> Photos { get; set; }
    public string ContactInfo { get; set; }
}
public class ApplicationDbContext : DbContext
{
    public DbSet<Apartment> Apartments { get; set; }

    public ApplicationDbContext(DbContextOptions<ApplicationDbContext> options) :
base(options) { }
}

[ApiController]
[Route("api/[controller]")]
public class ApartmentsController : ControllerBase
{
    private readonly ApplicationDbContext _context;

    public ApartmentsController(ApplicationDbContext context)
    {
        _context = context;
    }

    [HttpGet]
    public async Task<ActionResult<IEnumerable<Apartment>>> GetApartments()
    {
        return await _context.Apartments.ToListAsync();
    }

    [HttpGet("{id}")]
    public async Task<ActionResult<Apartment>> GetApartment(int id)
    {
        var apartment = await _context.Apartments.FindAsync(id);

        if (apartment == null)
        {
            return NotFound();
        }

        return apartment;
    }

    [HttpPost]

```

```

public async Task<ActionResult<Apartment>> PostApartment(Apartment apartment)
{
    _context.Apartments.Add(apartment);
    await _context.SaveChangesAsync();

    return CreatedAtAction(nameof(GetApartment), new { id = apartment.Id }, apartment);
}

```

```

[HttpPut("{id}")]
public async Task<IAActionResult> PutApartment(int id, Apartment apartment)
{
    if (id != apartment.Id)
    {
        return BadRequest();
    }

    _context.Entry(apartment).State = EntityState.Modified;

    try
    {
        await _context.SaveChangesAsync();
    }
    catch (DbUpdateConcurrencyException)
    {
        if (!ApartmentExists(id))
        {
            return NotFound();
        }
        else
        {
            throw;
        }
    }

    return NoContent();
}

```

```

[HttpDelete("{id}")]
public async Task<IAActionResult> DeleteApartment(int id)
{
    var apartment = await _context.Apartments.FindAsync(id);
    if (apartment == null)
    {
        return NotFound();
    }

    _context.Apartments.Remove(apartment);
    await _context.SaveChangesAsync();

    return NoContent();
}

```

```

    private bool ApartmentExists(int id)
    {
        return _context.Apartments.Any(e => e.Id == id);
    }
}

export interface Apartment {
    id: number;
    title: string;
    description: string;
    address: string;
    price: number;
    photos: string[];
    contactInfo: string;
}

import { Injectable } from '@angular/core';
import { HttpClient } from '@angular/common/http';
import { Observable } from 'rxjs';
import { Apartment } from './apartment.model';

@Injectable({
    providedIn: 'root'
})
export class ApartmentService {
    private apiUrl = 'https://localhost:5001/api/apartments';

    constructor(private http: HttpClient) { }

    getApartments(): Observable<Apartment[]> {
        return this.http.get<Apartment[]>(this.apiUrl);
    }

    getApartment(id: number): Observable<Apartment> {
        return this.http.get<Apartment>(` ${this.apiUrl}/${id}`);
    }

    addApartment(apartment: Apartment): Observable<Apartment> {
        return this.http.post<Apartment>(this.apiUrl, apartment);
    }

    updateApartment(id: number, apartment: Apartment): Observable<void> {
        return this.http.put<void>(` ${this.apiUrl}/${id}`, apartment);
    }

    deleteApartment(id: number): Observable<void> {
        return this.http.delete<void>(` ${this.apiUrl}/${id}`);
    }
}

```

```

import { Component, OnInit } from '@angular/core';
import { ApartmentService } from './apartment.service';
import { Apartment } from './apartment.model';

@Component({
  selector: 'app-apartment-list',
  templateUrl: './apartment-list.component.html',
  styleUrls: ['./apartment-list.component.css']
})
export class ApartmentListComponent implements OnInit {
  apartments: Apartment[] = [];

  constructor(private apartmentService: ApartmentService) { }

  ngOnInit(): void {
    this.apartmentService.getApartments().subscribe(data => {
      this.apartments = data;
    });
  }
}

<div *ngIf="apartments.length > 0">
  <div *ngFor="let apartment of apartments" class="apartment-card">
    <h2>{{ apartment.title }}</h2>
    <p>{{ apartment.description }}</p>
    <p>{{ apartment.address }}</p>
    <p>{{ apartment.price | currency }}</p>
    <img *ngFor="let photo of apartment.photos" [src]="photo" alt="Apartment photo">
    <p>Contact: {{ apartment.contactInfo }}</p>
  </div>
</div>
<div *ngIf="apartments.length === 0">
  <p>No apartments available.</p>
</div>

```

ДОДАТОК Б

Керівництво користувача

Для початку роботи з системою оренди житлових приміщень, користувачу потрібно відкрити браузер та ввести адресу сайту у адресний рядок. Після завантаження сторінки, користувач побачить головне вікно веб-застосунку.

Головна сторінка сайту відкривається при вході на сайт або при введенні некоректної адреси. На цій сторінці знаходиться меню, де можна увійти в систему як звичайний користувач чи як власник квартири. Функціонал зображено на рисунках 1 та 2. Залежно від ролі користувача, доступні різні інструменти:

Для власника квартири: “Створити квартиру”, “Перегляд ваших квартир”.

Для орендаря: “Вподобані квартири”. У центральній частині сторінки розташована кнопка “Перейти”, яка перенаправляє на сторінку всіх квартир.

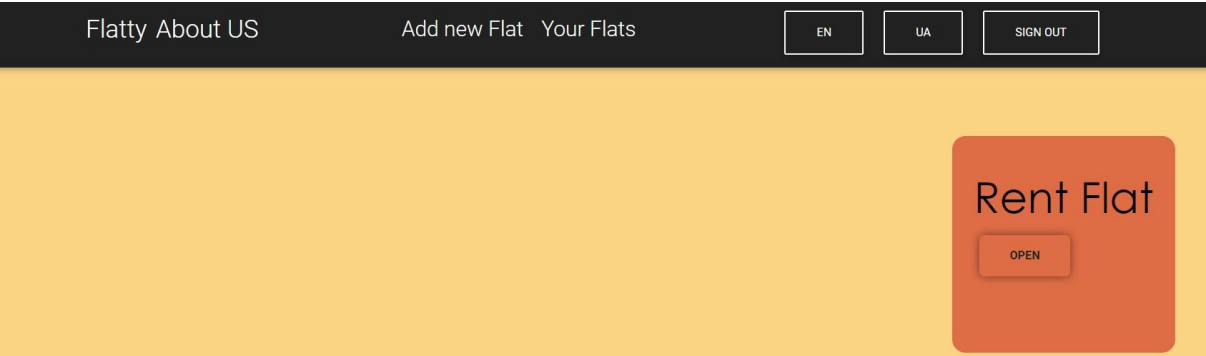

Рисунок 1 – Головна сторінка для власника

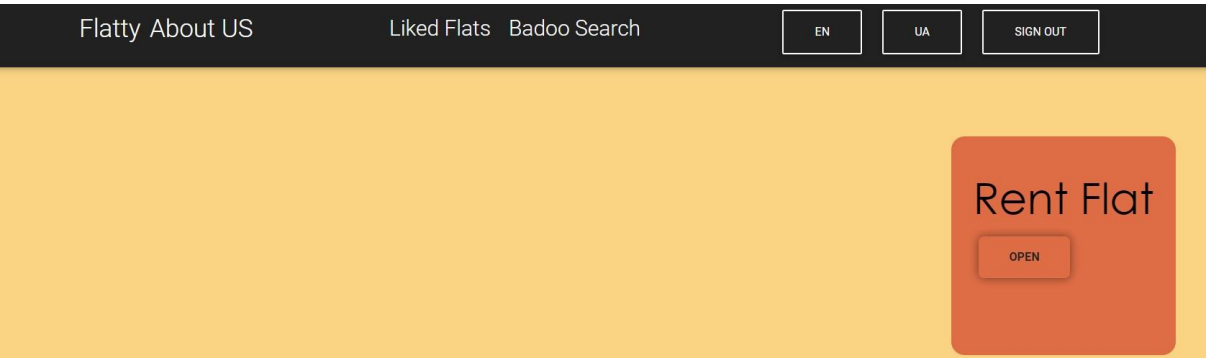

Рисунок 2 – головна сторінка для орендаря

Сторінка для реєстрації нового користувача включає різні ролі. Якщо у вас вже є обліковий запис, ви можете перейти на сторінку “Авторизація”. Реєстрація можлива у двох видах: реєстрація нового власника квартири та нового орендаря.

Реєстрація власника квартири

Натисніть кнопку “Стати власником” на головній сторінці.

Вас перенаправить на сторінку реєстрації, де потрібно заповнити всі поля: ім’я, прізвище, по-батькові, дата народження, стать, пошта, номер телефону, пароль.

Після заповнення всіх полів стає доступною кнопка “Зареєструватися”.

Реєстрація орендаря

Натисніть кнопку “Зареєструватися” на головній сторінці.

Заповніть ідентичну форму, що і при реєстрації власника квартири.

Сторінка реєстрації зображена на рисунку 3.

Flatty About US

EN UA BECAME OWNER BECAME RENTER SIGN IN

Registration

Enter your name Enter your surname Enter your father name

05/15/2021 ☐ Woman ☐ Man

Enter your email

Enter your phone

Enter your password

Confirmed your password

Have account ? [Login](#) REGISTER

Рисунок 3 – Сторінка реєстрації

Авторизація

Сторінка для авторизації користувача за поштою та паролем має можливість перейти на сторінку реєстрації, якщо ви ще не зареєстровані. При натисканні кнопки “Увійти” на головній сторінці ви потрапляєте на сторінку авторизації. Введіть пошту та пароль. Якщо дані некоректні, кнопка “ВХІД” буде недоступною, і біля некоректних полів з’явиться повідомлення з помилкою. Якщо всі поля коректні, натисніть кнопку “ВХІД”.

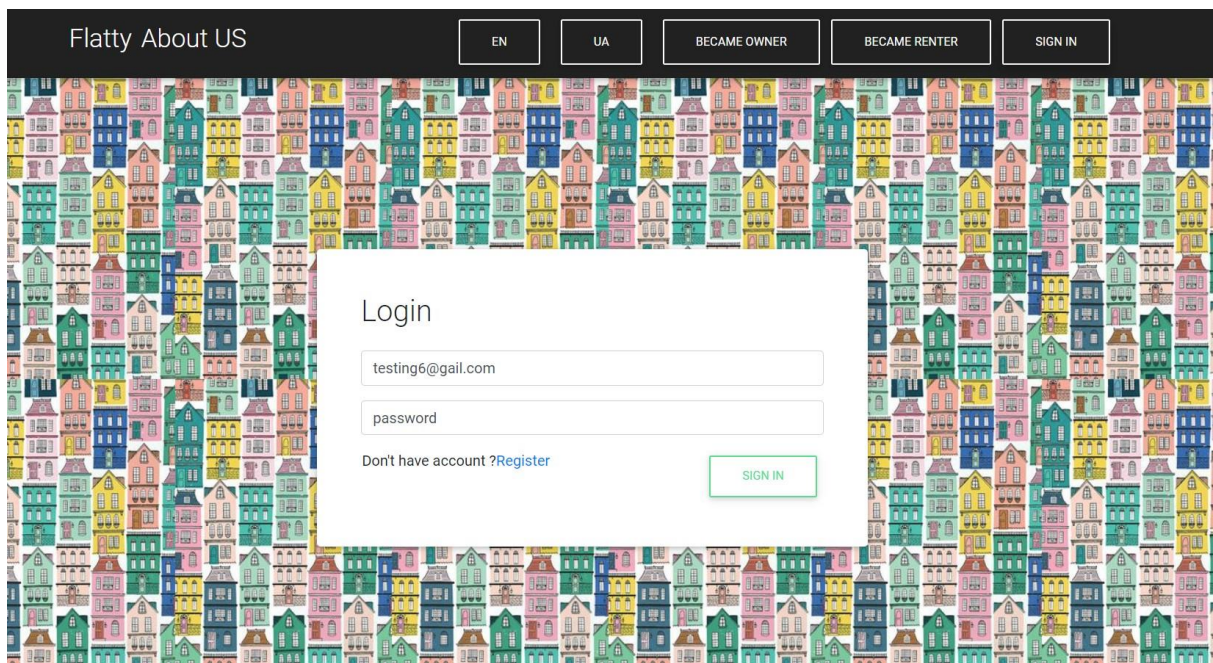

Рисунок 4 – Сторінка авторизації

Перегляд квартир

Сторінка для перегляду всіх доступних квартир має фільтр, який можна відобразити чи сховати сторінку. При натисканні на обрану квартиру ви можете перейти на її сторінку.

Пошук квартир

Для пошуку квартир скористайтесь випадającym фільтром. Натисніть кнопку “Фільтр”, щоб відкрити фільтр, введіть необхідні дані та натисніть кнопку “Пошук” для здійснення пошуку за вказаними характеристиками.

Сторінка квартири

Ця сторінка містить всю необхідну інформацію про квартиру, дозволяє переглянути всі фотографії та отримати контакти власника. Для адміністратора та власника квартири є кнопка видалення оголошення.

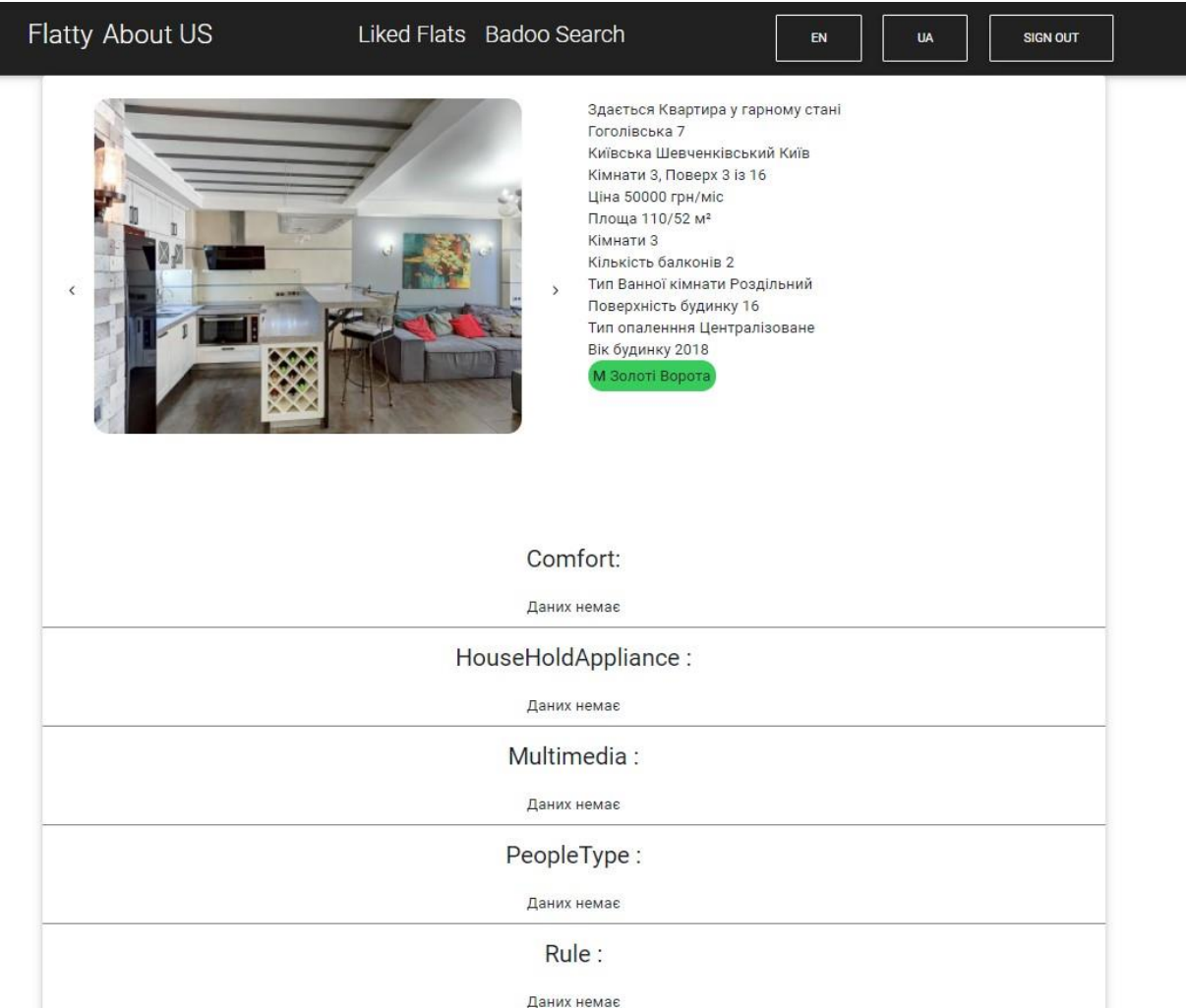

Рисунок 5 – Сторінка квартири

Перегляд квартир власника

Сторінка зображена на рисунку 6, вона показує всі квартири певного власника. Натиснувши на квартиру, ви переходите на її сторінку.

Flatty About US

Add new Flat Your Flats

EN

UA

SIGN OUT

15900 грн
Бакинська 37
Шевченківський район, Київська область, місто Київ
Кімнат :1
62 / 20 м²
Повер 5 із
Здається Квартира у гарному стані
Оновлено : 2021-03-31 17:47:23
Створено : 2021-03-31 17:47:23

17500 грн
Перемоги 5
Шевченківський район, Київська область, місто Київ
Кімнат :1
68 / 20 м²
Повер 4 із
Здається Квартира у гарному стані
Оновлено : 2021-03-31 17:47:23
Створено : 2021-03-31 17:47:23

Рисунок 6 – Сторінка всіх квартир власника